

Příloha 1

Úvodní slovo k přepisu rukopisu R 4592

Příloha obsahuje kompletní přepis rukopisu *Hubeny, Josip. Jačke, govori i molitve iz Frollersdorfa u Gradišću* se signaturou R 4592. První přepis vytvořil a vydal Alojz Jembrih v publikaci *Tragom identiteta južnomoravskih Hrvata* (2017), kde je za transkriptem řazen i slovník, který překládá některé moravskochorvatské či hradišťanskochorvatské výrazy do standardní chorvatštiny. Důvodem, proč v práci předkládám druhý, vlastní transkript, je místy nepřesný přepis, který se v Jembrihově práci objevuje.

Při transkripci jsem se opírala o zdrojové texty, které jsem během výzkumu dohledala a které, jak se domnívám, byly užitečné nejen pro vlastní jazykovou analýzu, kterou práce poskytuje, ale také pro pochopení jednotlivých slov, která jsou v rukopise málo čitelná. Přepis, který následně předkládám, je v některých částech opatřen poznámkovým aparátem, který uvádí právě ty odchylky, ke kterým mezi zdrojovým a rukopisným textem došlo. V následující části uvádím zásady transkripce, kterými se přepis řídí.

Zásady transkripce

Při přepisu je použita metoda transkripce, která představuje převod pravopisu spřežkového a spřežkově-diakritického do diakritického. Zachována je podoba pravopisu morfonologického, včetně jeho prolínání s pravopisem fonetickým, a to za účelem zdůraznění rozkolísanosti ortografie. Rukopis je transkribován dle pravidel současného chorvatského pravopisu se zachováním signifikantních a diferenciačních rysů moravské, popř. hradišťanské chorvatštiny. Zachovány jsou ortografické rysy zaznamenávající odlišné fonologické aspekty (diftongy, odlišná realizace č/č). Naopak jevy výlučně ortografické povahy, jako je zdvojení konsonantu (např. *adda*>*ada*), spřežky (např. *sz*>*s*), majuskule v obecných pojmenováních (*Ruke*>*ruke*) jsou eliminovány. Redukované auxiliární verbum je od předcházejících slov odděleno a redukce zaznačena apostrofem (*natoi*>*nato j'*). Rozděleny jsou prepozice a substantiva (*knyemu*>*k njemu*). Oddělení od plnovýznamových slov se týká rovněž pomocných sloves (*je, su*). Bez mezery jsou ponechány výrazy korespondující se současnými chorvatskými nářečními příslovečnými spřežkami (*napokonac, poprvič*). Prepozice *s/z* nejsou uzpůsobeny současnému chorvatskému pravopisu, naopak korespondují se specificky hradišťanskochorvatského čakavského dialektu, který užívá formy *z/zi* i *s/si*.

Při transkripcí některých vlastních jmen bylo přihlédnuto k tradici již vzniklých záznamů. V hradišťanskochorvatských textech bývá obvyklá transkripce původního zápisu dle maďarského vzoru formou *Ježuš* i *Ježuš*. V rukopise se užívá zápis *Jesus*, která lze přepsat obojím způsobem, obdobně jako v hradišťanskochorvatských textech. Alois Malec ve svém díle *Molitve i pjesme pro ljud hrvatski v Moravi* užívá důsledně formu *Ježuš*, stejná varianta má zastoupení v dochovaných nahrávkách a je také užita v Jembrihově transkripci. Naopak forma *Ježuš* je užita v zápisu světských a duchovních jaček moravských Chorvatů v díle *Jacke moravskih Hrvatov*. Vzhledem k vyšší četnosti zápisu *Ježuš* jsem se ve své práci přiklonila k této variantě s dodatkem, že nemusí jít o jedinou správnou variantu. Stejným způsobem je přepsáno jméno *Jožef*, kde zápis *Josef* dle maďarské ortografie odpovídá právě této formě, jež je užita i v některých modlitebnících psaných již diakritickým pravopisem (např. *Kruh nebeski*). Uchovány jsou formy jmen doložené v moravské, slovenské a hradišťanské chorvatštině (*Pilatuš, Kajfaš*). Zápis jména *Maria* je přizpůsoben chorvatskému pravopisu (*Marija*), stejně jako přepisuje Jembrih. Původní zápis jména *Anna* je rovněž uzpůsoben současné chorvatské ortografii (*Ana*). Velká písmena jsou přepsána podle současného chorvatského pravopisu, ponechána jsou pouze ve vlastních jménech a slovech, kde je projevena náboženská úcta (*Bog, Božji, Gospodin, Trojstvo*). Majuskule jsou pravidelně zachovány u antroponym *Mati*, popř. *Majka, Otac a Sin*, pokud označují náboženskou postavu.

Odstraněny jsou interpunkční znaménka uprostřed vět, pokud nekorespondují se současnou chorvatskou interpunkcí. Dvojtečky na konci veršů, signalizující přepis z modlitebníků, kde dvojtečky označovaly přelom veršů psaných v řádcích, jsou taktéž eliminovány. V zápisu jsou zachovány závorky uvádějící chorvatské vysvětlivky, neboť tvoří důležitý aspekt rukopisu. Přeškrtnuté pasáže v samotném transkriptu zachovány nejsou, uvádím je však v poznámkovém aparátu. Poznámkový aparát v případě písni, pro něž jsem nalezla úplný zdrojový text, uvádí rozdíly mezi výrazy v rukopise a zdrojovém textu.

Jačke što iz rukopisa Josipa Hubenoga, što od istoga recitirane

Jačke svete Ane

Ana sveta tvoja hvala,
ćemo jačit sveta slava,
Aleluja moli za nas,
o blažena Ana.

Ana sveta je plakala,
da porodila ni jimala,
Aleluja moli za nas,
o blažena Ana.

Ana o ti ćeš jimati,
kako sime dobra mati,
aleluja.

Ana, k tebi and'el došal,
velik glas ti je donesal,
aleluja.

Ana nosi takov porod,
da se čuva sega narod,
aleluja.

Ana nosi cesaricu,
neba i zemlje kraljicu,
aleluja.

Ana takova si poroda
i blaženoga jimena.
Aleluja moli za nas
o blažena Ana.

Ana oče sim hasniti,
od pakla nas mentovati,
aleluja.

Ana porodi svojega,
sverhu stola kralevskoga,
aleluja moli za nas,
o blažena Ana.

Ana rodila divicu,
čistu divu kod danicu,
Aleluja.

Ana nosi paradiža,
od driva Svetoga Križa,
Aleluja moli.

Ana nosi zaručnicu,
Šalamona cvet rožicu,
aleluja.

Ana nosi Tempal Božji,
komu naš svit lipo služi,
Aleluja.

Ana sveta bud hvalena,
Ježuš Kristuš i Marija,
aleluja moli za nas
o blažena Ana
Amen.

Jačka od svete Ane lastovitoga briga

Spravljajte se si simo,
na brig svete Ane,
ki va duši i teli
spoznavate rane.

Ar je dugo jur ovo
mesto se milosti,
na sih tvojih¹ naligi
ćeš dostat kriposti.

Jedno tisuć i dvi sto
sedamnajsto leto,
jur onda se j' začelo
ovo sveto mesto.

Pod opatom Gebhardom
iz kloštra lipoga
ki je bil pobožnoga
žitka i čudnoga.

Ov zapovi trim bratom
na brig Broja² pojti,
ovako se j' pervle³ zval
brig Ane milosti.

Zapovidal je malu
kapelu zgraditi,
onde pobožnost svoju
K Ani odveršiti.

Ar od svete još Ane
malo je čut bilo,
dokle se ni s čudami
mesto napunilo.

Saki dan je dohajal
veći šereg ljudi,
si prosu da se Ani
veća crikva zgradi.

Jedno tisuć i šest sto⁴
pisalo se j' leto,
ovako kod sad stoji
zgradilo se j' mesto.

Jivan, biskup Pasuski⁵
ovo je posvetil.
Leo papa deseti
z odpuski nakinčil.

Šetuj grišnik k Materi,
Mariji Divice,
ar ovde ćeš se zbavit
si zloč i krivice.

Marija, Ježuš, Ana
ovde su nazoči
ki⁶ te milo gledaju,
grišnik suze toči.

¹ Zde se v originále projevuje vliv českého pravopisu (*sich, tvojich*).

² V původní písni z modlitebníku *Vrata nebeszka: borja*.

³ V původní písni z modlitebníku *Vrata nebeszka: perlje*.

⁴ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka: stov*.

⁵ Tamtéž: *Pasanski*.

⁶ V původní písni: *ko*.

Neštentaj ada duša,
k svetoj Ani hoda,
ar na šest sto⁷ let jima
jur ovde pohodak.

Dostojno je da pervle⁸,
neg ti kćeri zajdeš,
da se skažeš Materi,
mimo nje neprojdeš.

Šetuj ada pred Mater
Marije Divice,
ona će te postaviti
pred nje kćere lice.

Tako je jur činila
velikim i malim,
bogatim, siromahom,
zdravim i mlohayim.

Ovako su činili
jur pred pet sto⁹ leti,
obrambu su jiskali
bogati i kmeti.

To svidoči cesarica
rimská¹⁰ Eleonora.
Piše hodit pod brig nje,
bila j' nje pokora.

Drugi svitli cesari,
noge cesarice
šetuju na brig Ane
pred nje svetlo lice.

Zlata srebra i đundaj,
kinče su nosili.
Da bi pri¹¹ svetoj Ani
milošću dobili.

A ti se milo tužiš,
o keršćanska duša.
Žalostno j' serce v tebi
ki god griha kuša.

Zato hitro poteci
pod obrambu Ane.
Noj čisto prepoloži
tvoga serdca¹² rane.

Spokori se pravadno,
tvoje serdce odkri.
Pred tvojim spovidnikom
zloče tvoje odpri.

Marija, Ježuš, Ana
oće¹³ tebe prijet,
tebe oće objamit,¹⁴
za svoje dite zet.

⁷ V původní písni: *stov*.

⁸ V původní písni: *perlje*.

⁹ V původní písni: *stov*.

¹⁰ V původní písni: *Rimlska*.

¹¹ V původní písni: *pred*.

¹² V původní písni: *serca*.

¹³ Původní zápis modálního *oće* byl *ote*, což naznačuje velmi měkkou výslovnost hlásky /ć/. V původní písni je stejný zápis.

¹⁴ V originále: *grich*.

Spoznavaj jur da je grih,
najveći duše kvar.
Šetuj se toga zbavit,
češ prinest lipi dar.

Čisto serce i dušu
položi na oltar,
će bit najzapretnije¹⁵
svetog Ani sagdar.

Ovde vidiš pred tobum
tri svete persone,
sakoj o sebi skaži
dare tebi dane.

Misal, volju i pamet
daruj ti Ježušu.
A Mariji ter Ani
prik daj tvoju dušu.

Ćeš bit sričan va žitku
i va skradnoj uri,
ar nikogar sveta Mat
Ana ne oduri.

Ki se noj preporuči,
nje jišće pomoći,
oće mu bit obramba
va dne ino v noći.

Va dne to je, dokle je
duša va milosti,
v noći kad kroz¹⁶ grih
zgubi nuternje svitlosti.

Ana, mi te prosimo,
čuvaj nas va žitku,
a naimre, ti nam sviti
va poslidnjem hipu.

Dođi pred nas s Marijum
i sinkom Ježušem.
Pozdravi nas kod dicu
zadnjim tvojim kušcem.

Pokleknimo ada si
ter Anu prosimo,
umreći da puta mi
v nebo ne zgubimo.

Ana, onda nas pelaj
k Mariji Ježušu,
ar ti preporučamo
saki svoju dušu.

Zadnič se naklonimo
svetoj Ani amen
Ježušu i Mariji
da nas ne žge plamen.

Hvala Otcu i Sinu
i Duhu svetomu
i Trojstvu presvetomu,
Bogu jedinomu.
Amen.

¹⁵ V rukopise vedle vedle verše poznámká: (ij).

¹⁶ V původní písni: *krez*.

Jačka Od Sveté Ane

Pozdravimo svetu Anu,
Marije mat odibranu
ka je roda plemenita,
spolu¹⁷ židovskoga dika.

S Joakimom svetim drugom
Bogu su davali naklon
proseć iz neba poroda,
ar Ana biše neplodna.

Ana žećeća jimat
ditevšce¹⁸ kod dobra mati
ko bi Bogu aldovala,
jimenom Mariju zvala.

Prosila j' kod v starom
času, sveta pisma riči glasu
Ana staroga zakona,
mati Šamuelom rodna.

Koga j' moleća prosila
i proroka odkojila¹⁹
ki je ljudem prorokoval,
od zli putov nje zderžaval.

Tako je Ana prosila,
noć i dan Boga molila
da se Bog svitu smiluje,
stare otce pomiluje.

Pomoć je došla kroz²⁰ Anu
i Mariju z neba danu
ku je rodila Divicu,
Duha Boga zaručnicu.

Mariju, mater Ježuša,
poj neg, poj k noj moja duša.
Ćeš spoznat se nje nauke
ke noj daje Ana v ruke.

Nut! Ko nju Ana v mladosti
uči nebeske kriposti,
Boga bojat, zloga čuvat,
čistoću Andelsku deržat.

O presveta Mati Ana,
budi tebi hvala dana.
Nad ovim kinčem nebeskim
koga si nam rodila sim.

Za kimi je vaš svit zdihaval,
težko j' odkupljenje čekal,
Marijum naimre divicum,
sega svita pomoćnicum.

Blažen je tvoj Ana porod
koga j' zdihaval vas narod.
Ana nam rodi lipi cvet
ki oblada lilium bled.

¹⁷ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka: spola*.

¹⁸ V původní písni: *ditešce*.

¹⁹ V původní písni: *odgojila*. Zde však může jít o grafický jev, jelikož zápis velár *k* a *g* byl rozkolíšaný, obdobně jako u jiných znělostních páru.

²⁰ V původní písni: *krez*.

Rože, klinčace premaže,
to nam nje lipota kaže.
Ana nam rodi zaručnju,
o Šalomona jačka dičnju.

Znutra zvana odičenu,
s milošćami nakinčenu.
Ki god se noj preporuči
onomu sa dobra zruči.

Neće ostat prez pomoći
kad neg oče va dne v noći.
Naimre, otci i matere,
učite sine i kćere.

Vi po peldi svete Ane
dajte nim nauke znane.
Da se Boga uči bojat
i se zapovidi deržat.

Matere ke ste turobne,
noseće li neplodne
zručite se svetoj Ani
da vas sih nevol²¹ obrani.

Ana je moguća pomoć,
za vas se moli dan i noć.
Ana batri se uzvike,
Va tamnica stugujuće.

Ana čuva betežnike,
Kristuševe naslednike.
Ona nim ²²isprosi,
ki pravu ljubav k noj nosi.

Pomozi sim sveta Ana,
ar si mat milošće zvana.
Ane jime zlamenuje
milošću ku sim skažuje.

Ana glej ko nas nevole,
trapu dušu, telo kolje.
Duše²³ se tuži zbog grihov,
telo zbog boli kotrigov.

Najperv²⁴ pomozi dušicam
da uteču sim krivicam.
Ako s' s betegom obležen²⁵,
poj k noj, ćeš bit vred slobodan.

Glej Mariju v rukah derži,
hodi k noj, se ti pridruži²⁶.
Će prijeti²⁷ i grišnika,
jistinskoga²⁸ pokornika.

Jur su nogi to spoznali
ki su milošću čekali.
Ki noj si hvala²⁹ dan i noć,
ar je bila nim na pomoć.

²¹ V původní písni: *nevolj*.

²² Oproti původní verzi zde chybí: *zdravje*.

²³ V původní písni: *Duša*.

²⁴ V původní písni: *najper*.

²⁵ V původní písni: *ubložan*.

²⁶ V původní písni: *predruži*.

²⁷ V původní písni: *prijet*.

²⁸²⁹ V původní písni: *jisumskoga*.

²⁹ V původní písni: *hvalu*.

Sveta Ana, poglej na nas,
s Marijum posluhni naš glas.
Pred tobum suze točimo,
usliši nas, to prosimo.

Bud nam va žitku patrona,
o milostivna mat Ana.
A naimre va smrtnoj³⁰ uri
da nas Ježuš ne oduri.

Hvala Otcu Nebeskomu,
Sinu i Duhu Svetomu
i blaženoj svetoj Ani
ka nas sega zla obrani. Amen.

³⁰ V původní písni: *smertnoj*.

Jacka Od presvetoga Trojstva

Presvetomu Trojstvu hvalu dajmo,
Otca Sina i Duha zvišajmo.

Presveto Trojstvo, jedino božanstvo,
iz se moći jačimo,
sveto Trojstvo dičimo.

Sa stvorena simo vi ticitε
stvoritela našega hvalite,
od koga j' žitak vaš,
hvalte ga saki čas.
Iz se moći jačimo.³¹

Premisli zač te j' Otac Bog stvoril,
zač ti je kip i spodob udilil,
da mu verno služiš
i da se zveličiš, Rep.

Sina Boga premisli spasene
i na križu tvoje odkuplene,
kako si mu drag bil,
s kervjum te j' odkupil, Rep.

Ne more se zreč ljuba³² Ježuša
ku si prijela kerščanska duša.
K nam se j' z neba spustil
da b' nas v nebo³³ zvišil, Rep.

Z dobro Spasitela se spominaj,
nemu³⁴ za ljubav grihov se čuvaj.
Kriči prez pokoja
Ježuš, ljubav moja, Rep.

Hvali Duša i Duha svetoga
preželnoga³⁵ svetitela³⁶ tvoga
tvoga b atritela³⁷, razveselitelja³⁸. Rep.

Duh sveti te j' na kerstu posvetil.
On te³⁹ za dite božje odredil
da b' se vragu odzel.
Duh⁴⁰ sveti te prijel. Rep.

Hvali človik Boga stvoritela,
Sina Boga tvoga spasitela
i Duha svetoga b atritela tvoga,
iz moći jačimo,
sveto Trojstvo dičimo.
Amen

³¹ Oproti původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka* chybí následující verš: *Sveto Trojstvo dičimo*.

³² V původní písni: *ljubav*.

³³ V původní písni: *v nebi*.

³⁴ V původní písni: *njemu*.

³⁵ V původní písni: *preželnoga*.

³⁶ V původní písni: *svetitelja*.

³⁷ V původní písni: *b atritela*.

³⁸ V původní písni: *razveselitelja*.

³⁹ V původní písni: *onde*.

⁴⁰ V rukopise zápis *Duch*.

Jačka Nota kod v noći pervem usneni

O moja grišna duša,
nasleduj Ježuša,
koga s' z grihi vnogimi
kruto zbantovala,
česa bi se čemerna
lahko mentovala.

Nedaj već zbantovati
z grihi velikimi,
nego pokorno živit
va suznoj dolini.

Ar ja sam zabludila,
va bludnost upala.
Gospodina Ježuša
grišna sam zgubila.

Pustinu ču obljubit
i Boga prosići
ter za grihe velike
pokoru činiti.

Va pustini velikoj
koga ču se pitat,
po brigih ter dolinah
ču Ježuša iskat.

Plav svoju ču pustiti
va morsku diblinu⁴¹.
K nemu ču se plaviti
z ljubavu veliku.

Kad je morje preplula
na brig se j' dostala.
Gospodina Ježuša
prekruto ljubila.

Ljubav mi neda stati,
put mi ukazuje.
K mestu Jeruzalemu
iskat ga šetuje.

Bud mi žitak zgubiti
kad neg tebe najdem,
ar se va dne i v noći
spokorit ne morem.

Gorke suze točiti,
pokoru činiti.
Gospodina Ježuša
ču nasledovati.

Oko nebesko sunce,
povi kadi mi je,
pred tobum se pokori
moj Ježuš ne skrije.

Povi kade ga vidiš,
ja ga želim najti.
Zvezde mi ga ne tajte,
vidit mi ga dajte.
Gospodina Ježuša
hned mi ga oznamte.

⁴¹ V rukopise původně: *diblinau*. Tento zápis by mohl být motivován starší podobou českého pravopisu před reformou, která zápis diftongu změnila z *au* na *ou*. V potenciální zdrojové písni se však takové spojení nenachází.

Ja b' se rado povernut
k momu Gospodinu.
Pokoru ču podložit
su moju težinu.

Za Ježuša terpiti,
nega Križ nositi,
pred tobum, moj Ježuše.
ču se ponižiti.

Z neba si doli prišal
i v divu si stupil,
za mene si žitak dal
i z kervjum odkupil.

Od paklene zle uze,
negove tamnice,
verno si oslobođil
pregrišne dušice.

Ja sad čemerna duša
rada b' se odplatit,
za mojega Ježuša
se muke preterpit.

K tebi sada Marija
rada b' pristupiti,
verno Bogu i tebi
povolno služiti.

Moju misao nikakor
spokorit ne morem,
dokle tebe Ježuša
ja tužna ne najdem.

Snad ga verti najdem,
Ježuša dragoga,
pokorno se moleći
Boga Otca svoga.

Oću pojт ravnim putom
na brig kalvarije,
tamo ču te iskati,
Ježuš Sin Marije.

Kad te najdem, se imam,
nespustim se tebe,
ča mi god terpit bude,
ču činit pro tebe.

Oću te sagdar ljubit,
dragi moj Ježuše,
ter se s tobum zjedinit
cele moje duše.

Za tvoje svete rane
i za tvoje jime
sprosti mi se grihe,
dragi gospodine.
Amen.

Jačka Od grišnoga človika

O človiče grišni,
posluhni jačenje,
poglej ter rrazvažuj
Ježušove rane.

Naš dragi Spasitel
hned od narojenia (odmah)
verno je pracovao (radio)
za naše spasenija.

Dao je svoje telo
prekruto trizniti, (mučiti)
kopata smikati,
nogami šlapati. (gaziti)

A to zato činil
da b' nega poznali.
Spasitela svoga
verno milovali.

Zato kruto blažen
je človik ponižan
ki je od mladosti
hned Bogu nachilan. (sklon)

Ima nad nim Kristuš
veliko potešene
i Diva Marija
za simi svetimi.

Ale bude teško
takovomu človiku
ki je od mladosti
v tom najbolem viku.

Služi svitu telu
a dablu strašnomu
da sagdar po voli
telu bezbožnomu.

Odklada spokoru
se dale k starosti.
Vtom⁴² ga smert zahvati,
ah človik nesrični.

Ale teško bude
takovomu ta čas
kadi li pri smerti
spokorit se jimaš.

A to zmed tisućih
ledva jedan bude,
to s takovih ljudi
ki spasenju dojde.

Nisu svomu Bogu
pre nigdar služili,
pri zdravom životu
Boga ne hvalili.

⁴² Vzhledem k českému původu písňe se zde jedná o příslovečnou spřežku *vtom*.

Takovomu teško
bude i pri smrti
kada jur ne more
pokore činiti.

Nebo na sve strane
bolesna nas poje,
ove riči človik,
on govoriti će.

Ach auve pomozte,
trapi me se čisto.
Molite se za me,
je mi kruto teško.

Ach nesrićan ne znam
kako ja obstojim,
Bogu nisam služil
sad se pakla bojim.

Ale ja nesrićan
va velikom strahu
pokoru ja činim,
a ne z laske k Bogu. (iz ljubavi)

Za Boga keršćani
kad zdravje imamo,
Gospodina Boga
va serdci milujmo.

Mislimo saki dan
da čemo umriti,
čemo li spasene
mi večno dobiti.

Ta svitska veselost,
rozkoš tela radost,
zlato, srebro, blago
oberne se v žalost.

Danas lebo zutra,
morać ostaviti
a za to na veke
snad morać goriti. (možda)

Dica ter preteli
tebi ne pomoru.
Zlato ino srebro
tebe nevimoru.

Ako te mili Bog
na veke odsudi,
serdce skamenalo
mora se ganuti.

Čin sagdar pokoru,
hval Boga saki čas
lebo až pri smerti,
sam sebe oklamaš. (varaš) Amen

Jačka Kada putnik z domu putuje

Spravljajte se keršćeniki,
si Marije ljubežnici,
spravljajte se mladi, stari
služebni⁴³ i gospodari.

Hote simo, sestre, brati,
siromahi⁴⁴ i bogati.
Potrudte se nas sprohodit,
saš dalek put nam zlahkotit.

Ar mi smo se odpravili
pred našu Mat čudnu Cili⁴⁵.
Ježuš mili, ti nas pelaj⁴⁶,
k majki tvojoj nas zapelaj.

Daj nam putnika and'ela⁴⁷,
Rafaela Arkand'ela.
Kod si ga dal Tobiašu,
za putnika v starom času.

Ki je nega sritno⁴⁸ pelal
dokle ga domom zapelal.
Pelaj i nas ar si čuvar
kod Boga postaven sagdar.

Zato hodmo, ne štentajmo,
k majki miloše šetujmo,
ne bojmo se puta težin
nit triska vrimen, nit godin.

Sa će Marija zlahkotit⁴⁹
Se trudno naše naplatit.
Marije ljubav i Sinka
pela sakoga putnika.

I da bi nam bilo umrit
i sričan Marije putnik.
Put će nam Mati pokazat
i k Ježušu zapelat.

Zbogom ada jur sa braća,
ostanite vi domaća,
zadnič se k vam obraćamo,
s kratkum molitvum zručamo.

I ljubežlivo prosimo,
uglejte se zadnič simo.
Ako se na nas serdite,
poglejte Marije dite.

⁴³ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka: družina*. Taktéž v nahrávce Františka Pospíšila č. 1429 v podání Mare Skokanky.

⁴⁴ V původní písni zápis: *siromachi*. To rozšiřuje možnosti, odkud se spřežka *ch* s fonetickou platností /h/ do rukopisu dostala.

⁴⁵ Cili zde označuje Mariazell. V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka* následuje závorka s poznámkou: *na drugom meszti csudnom, reczi drugacse* (Vrata nebeszka, 1804: 345)

⁴⁶ V původní písni: *peljaj*. Taktéž v následujících verších se tato forma objevuje důsledně palatalizovaná.

⁴⁷ V původní písni zápis: *angyela*, taktéž v následujícím verši: *Arkangyela*. Podle výzkumu Mijo Lončariće (2005) byla výslovnost původního **dj* měkké /d'/, což odpovídá výslovnosti slovenských Chorvatů.

⁴⁸ V původní písni: *srično*.

⁴⁹ V rukopise zápis: *zlachkotit*.

Ča j' ono za nas terpilo,
ko ni ništar zakrivilo.

Ježuš velim Otca prosi
da nepretelom⁵⁰ oprosti.

Oprostite i vi si nam
ali s' pretel nepretel k nam.

Zbogom ada sa rodbina,
dica i druga tujina⁵¹.

Naše delo i skerb će bit
vas se Mariji izručit.

Da svojega Sinka prosi
koga va naručaj nosi.

Da se zlo od nas odverne,
k nam svoje lice poverne,
kuge, glada, vojske brani
ka nas plašu⁵² iz se⁵³ strani.

Išćemo⁵⁴ milost Matere
kako⁵⁵ prosu sini, kćere.
Hodmo z Bogom, čas se kratki,
Bog će nam blagoslov dati.Amen.

⁵⁰ V původní písni: *nepreteljom*.

⁵¹ V původní písni: *tujna*.

⁵² V původní písni: plašo.

⁵³ V původní písni zápis *sin* vzniklý patrně chybou v tisku.

⁵⁴ V původní písni: *išćimo*.

⁵⁵ V původní písni: *tako*.

Jačka Kada se putniki zdomu giblaju

Kamo ćemo putovati
neg k divoj Mariji,
koga Patronu jemati
neg divu Mariju.

Zazovimo ju sad skupa,
Marija, Marija.
Prosimo ju s prava serca,
O Ježuš, Marija.

Ar je to jime preslavno,
Marija, Marija.
To je jime kruto moćno,
O Ježuš, Marija.

Sveto jime mi hvalimo,
Marija, Marija.
Ar je pošteno dostoјno,
O Ježuš, Marija.

Od nas poštena, dostoјna,
Marija, Marija.
Ar je majka milostivna,
O Ježuš, Marija.

Pomozi ki k tebi zovu,
Marija, Marija.
Ki se va tebe uſafu,
O Ježuš, Marija.

Pojačaj nas putujućih,
Marija, Marija.
Okripi sad klikajućih,
O Ježuš, Marija.

Blagoslovi dela naša,
Marija, Marija,
Ar to želi saksa duša,
O Ježuš, Marija.

Brani naše osijanje,
Marija, Marija,
Ne dopušćaj škode na nje,
O Ježuš, Marija.

Brani cesara našega,
Marija, Marija,
budi njegova obramba,
O Ježuš, Marija.

Orsaga našega brani,
Marija, Marija,
da nam ga vrag nepokvari,
O Ježuš, Marija.

Zalim vragom moć odverni,
Marija, Marija.
Slugom tvojim da neškodi,
O Ježuš, Marija.

Brani sakim nepretelom,
Marija, Marija,
Turkom, Tatarom, pogonom,
O Ježuš, Marija.

Pred kerščansku protivnošćum,
Marija, Marija.
I pred radu tu falešnu,
O Ježuš, Marija.

Daj pamet duhovnim otcom,
Marija, Marija,
pripelaj nas k večnim stanom,
o Ježuš, Marija.

Da nas hrane z božjum riču,
Marija, Marija,
put nam kaže k zveličenu,
O Ježuš, Marija.

Na vom svitu ča do smerti,
Marija, Marija,
ću grijoh se pokajati,
O Ježuš, Marija.

Pridi k nam v smertnom vrimeni,
Marija, Marija,
budi pri sako kerščani,
O Ježuš, Marija.

Obrani nam dušic naših,
Marija, Marija,
da nam jih vrag ne prestraši,
O Ježuš, Marija.

Prigovori se pri sinu,
Marija, Marija,
da duše naše ne zginu,
O Ježuš, Marija.

Da bi se s nim radovali,
Marija, Marija,
Boga i tebe dičili,
O Ježuš, Marija.

Hvaleno budi sveto Trojstvo,
Marija, Marija.
To pravo jedno Božstvo,
O Ježuš, Marija.

Od nas grišnih nestanoma,
Marija, Marija.
Sada i veki vekoma
O Ježuš, Marija.

Da nas ne žge večni plamen,
Marija, Marija,
Občuvaj nas Ježuš, Amen.
O Ježuš, Marija. Amen.

Jačka Od Dive Marije

O Majka Božja, z neba si došla,
nebeska si roža,
prosi za nas Ježuša,
Divica Marija.

Nebeska brana, dušicam hrana,
ne zapušćaj moga
serdca strapenoga,
Divica Marija.

Ti s' stan Ježuša, majka prečista,
ti si slavna diva,
prosi za nas sina,
Divica Marija.

V nogih težkoćah ino va tugah,
bud moje veselje,
z nevol pomorenje,
Divica Marija.

Ti si zvišćena i okinčena,
ti si naša majka,
prosi za nas Sinka.
Divica Marija.

Ti si premilo, sunce presvitlo,
koga osvićuješ,
škurine zbavuješ,
Divica Marija.

Ti si ta draga, perla zibrana,
ti s' lipa rožica
i božja kitica,
Divica Marija.

O milostivna i žalostiva,
prosi za nas Sinka,
njegova si majka,
Divica Marija.

Ki je va boji, tverdno obstoji.
Koga mi ti branis,
nepretela stavis,
Divica Marija.

Ti si Božji stan, donesla si nam
Ježuša dragoga,
Gospodina našega,
Divica Marija.

Nedaj umriti, v grihi zginuti,
pros svojega Sinka
za nas kako majka,
Divica Marija.

Pripelaj nas ti va raj nebeski,
kadi Sinkom sidiš,
njega milost diliš,
Divica Marija.

Udili nam ti tvoje milosti,
pripelaj nas gori
va nebeske dvori,
Divica Marija.

Mi putujemo, tebe išćemo,
kada te najdemo
prošnu ti složimo
Divica Marija.

Primi od nas ti te naše trudi,
ar smo utrudeni
v grihi obtežani,
Divica Marija.

Kad grih složimo, hvalu ti damo
sada i na veki
hvala budi tebi,
Divica Marija. Amen.

Jačka Od Ježuša i Marije

Raduj⁵⁶ se ti sada
jur moja dušica.

Vidiš da je ovden
Ježuš i Marija.

Pozdrav milostivno,
o moja dušica,
Divicu Mariju,
ar je kod rožica⁵⁷.

Recimo z veseljem⁵⁸,
Marija Divica,
zdrava bud Marija
od mojega serdca.

Zdrava, zdrava, zdrava,
tisućkrat Marija
ka si nam Ježuša
Kristuša rodila.

Od tebe smo čuli,
Divica Marija,
milošću veliku,
o Diva Marija.

Novom svetom mestu
Cilanskom ufamo,
da ćeš bit patrona
majka milostivna.

Ki su se Satanu,
vragu zapisali.
po tebi, Marija,
su oslobođeni.

Kad su se Marija
k tebi obernuli,
vrag nim moral ručeh
pismo povernuti.

Kako si velika
sagdar pomoćnica
ki k tebi šetuju,
Marija Divica.

Sad Marija i nam
grišnikom pomozi,
mi smo k tebi došli
z grihi obtiženi.

Veliku nevolju
ku jesmo jimali,
sagdar ti, Marija,
smiluj se nad nami.

Ježuš nam se grozi
koga s' porodila,
njega deržiš v rukah,
majko milostivna.

⁵⁶ V Dobrovićově verzi písně *Weszeli sze szada: Weszeli se*.

⁵⁷ Tamtéž: *nje Sinka Ježuša*.

⁵⁸ Tamtéž: *Reci ti z radošćum*.

Pritisni ga k sebi
ter ga za nas prosi
da nas ne kaštiga
neg na našoj duši.

Vidimo kaštigu
ku smo zaslužili,
ar smo kruto vnogo
sprot njemu zgrišili.

Prigovor se, majko,
pri sinu za nas ti,
pomozi nam pri njem
i milošće spros ti.

Prednesi mu najperv
njega porodenje,
v zimi na jasalci,
vnogo s nim sterplene.

Pokaži mu persi
s kim s' ga kojila
i tvoje serdavce
pod kim s' ga nosila.

Povi mu Marija
sedmere žalosti
kada s' ga prijela
va tvojoj utrobi.

Neće tvoje riči
sinak tvoj odpriti.
Čagoder ti očeš
od njega prosići.

Zapretnija j' pred nim,
majko, prošnja tvoja
neg ti neodvergaj
od nas lica tvoga.

Ar si ti najveća
grišnim pomoćnica
ki te zazivaju,
Blažena Divica.

I mi jesmo došli
tebe pohvaliti.
Da b' se za nas htila
ti prigovoriti.

Strašno nam se grozi
tvoj sinak predragi.
Tvoja milost, Majko,
da bude nad nami.

Kad budemo, Majko,
betežni ležali,
onda nam, Marija,
pomoći pošali.

Mi se sagdar va te,
Marija, ufamo.
Dušicu i telo
ti preporučamo.

Prosimo te sada
Majko Železanska.
Ne odvergaj ti nas,
milostivna Majka.

Ali kad nam bude
grišnikom umriti,
nekrati se za nas
ti prigovoriti.

Daj nam, o Marija,
v našoj skradnoj uri
da bi tebe, Majko,
zazivati mogli.

Ako mi budemo
onda v teli gluhi,
Svete Božje riči
ne budemo čuli.

Kad jur ne budemo
mogli govoriti,
ali se mi jur već
ne mogli ganuti.

Budi onda pri nas
Marija Divica
va našem odhodu
verna pomoćnica.

Rači nas ti, Majko,
onda sprohoditi
i pri tvojem Sinu
za nas govoriti.

Zručamo se tebi,
Majko milostivna,
prigovor se za nas
u svojega Sina.

Ako preminemo
prez sviće Marija
da ti budeš onda
pred nami svitila.

Da nam naše duše
ne budu bludile.
Neg po tvojih stazah
da budu hodile.

Kad bude morala
Sinku račun dati,
ne krati se za nju
pred nim govoriti.

Primi, o Marija,
va nebesa gori
da Boga i tebe
po vse veke dvori.

Kadi Otac i Sin
nezgovorno hvalen
i s Duhom presvetim
na se veke. Amen.

Jačka Pozdravlene udev Kristuševih

Hodmo keršćeniki,
pozdravimo Boga,
na tom križnom drivi
za nas raspetoga.

Ar smo kruto tužni
zahvalit mu biti
ki nas je dostojan
s pakla odkupiti.

Jezerokrat zdrava
glava odicena
s ternovu korunu
za nas korunenja.

Zdravo svitlo lice
mersko pošpotano
slinami i hrački
za nas popluvano.

I vi budte zdrave
milostivne oči
i s kih on kervave
suze za nas toči.

Zdrave uši ke ste
za našu grihotu
poslušat morale
špot ino sramotu.

Zdravo zmožne ruke
ke ste svit stvorile
i za nas na križu
raspete ste bile.

Zdravo budi gerlo
i usta medvene,
čemerom i octom
za nas napojeno.

Sveti vrat i herbat
i vi budte zdravi
po kih su nam tekli
potoki kervavi.

Turobno serdavce
i ti zdravo budi
ka ti rozveseliš
se turobne ljudi.

Zdrave budte persa
ke vitez probodel
i s kih nam zviraju
zveličene vode.

I vi budte zdrava
presvete kolena,
klečeći vnogokrat,
za nas ponižena.

Zdrave noge svete
ke ste trud ušle
i s čavli oštrimi
prikovane bile.

Zdravo sveto telo,
za nas si zmučeno.
Napokonac konca
na križ obišeno.

Zdrav budi Ježuše,
mertav v grob položen
na koga j' veliki
kamen biv naložen.

Zdravo kerv rumena,
za nas prolijana.
Po tebi je svitu
Božja milost dana.

Zdrava budi duša
Otcu poručena
kad Ježuš čekaše
smertnoga vrimena.

I ja ti poručam
Ježuš dušu moju
Zapri ju prosim te
svetu ranu tvoju.

Kada se razluči
od tela grišnoga,
tiraj od nje Ježuš
vraga paklenoga.

Nedaj mi zdvojit za
tvoje sveto jime
kada mi pristupi
moje skradne vrime.

Delnika me čini
blaženstva večnoga
koga s' nam zadobil
od Otca zmožnoga.

Daj nam uživati
draga sveta lica
ko nam je rodila
Marija Divica.
Amen.

Jačka Od svetoga Jožefa

Bud od nas pozdravljen⁵⁹,
o Jožef presveti,
va žitku i smerti
saki k tebi hlepi.

Sveti Jožef verni,
ti se k nam oberni,
moli za nas
Mariji, Ježušu,
zruči našu dušu,
prosi za nas.

Zaručnak⁶⁰ najčišći
Marije jesи zvan,
hranitel Ježuša
postat si bil vridan,
sveti Jožef.

Nebo i sa zemlja
te vridno poštuje
Suprot drugi svetac
Mat crikva zvišuje.

Ar ga ni najt bilo
nit ga neće biti,
koga ti ne b' otil
Ježušu zručiti.

Ježuš ter Marija
i Jožef⁶¹ presveti
pobožno je zreći
kad se ča pripeti⁶².

Va nesrića vode,
ognja ino zraka
budi nam obramba,
o Jožef, prejaka.

Jožef, ti si arka
novoga zakona,
ar ti svit ne more
dat dosta naklona.

Ti si hranitel bil
svita Spasitela,
v rukah si ponašal
sih odkupitela.

Tovaruš presveti
Marije Divice,
oberni k nam sagdar
tvoje verno lice.

Ar znaš, sveti Jožef,
se naše nalige,
čuvaj naše duše
i tela kotrige.

⁵⁹ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka: pozdravljen*. Depalatalizace je nejčastější distinktivní rys rukopisu oproti zdrojové písni.

⁶⁰ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeska: zaručnjak*. Depalatalizace /nj/ je jedním ze signifikantních rysů jazyka rukopisu.

⁶¹ V rukopise: *Ježef*.

⁶² V původní písni: *prepeti*.

Spomen se na tvoje
sedmere radosti
ke s' jimal z Ježušem
va soj obilnosti.

Tebi se izruča
sveti hišni zakon,
divicam, mladencom
dovicam bud patron.

Saki će zdihavat
kad dojde zadni čas,
O Ježuš, Marija,
i Jožef hrante nas.

Zato te prosimo,
O Jožef, ne kasni,
ar nam tvoja pomoć
onda najveć hasni.

Budi nam obramba
i naše ufane,
va smertnoj posteli
jedino batrenje.

Mi si kerščeniki
va te se ufamo,
tebi i Ježušu
se preporučamo.

Poglej na nas z neba,
O Jožef presveti,
ar za pomoć duša
saka k tebi hlepi.

Preporuči nas se
Mariji Ježušu
i prosi za saku
tebi vernu dušu.

Hvala Otcu, Sinu
i Duhu Svetomu,
svetomu Jožefu.
našemu patronu.

Sveti Jožef verni,
ti se k nam oberní,
moli za nas
Mariji, Ježušu,
zruči našu dušu,
prosi za nas. Amen.

Jačka Pozdravleno budi telo Ježuša

Pozdravleno budi
telo Ježuša,
pozdravlena budi
i krv Kristuša.

O presveto telo Ježušu⁶³
po tebi se saká
zveličí duša,
ovde je krv sveta
i sveto telo.

Kod se j' va Mariji
Majki prijelo,
o presveto telo.

Va vom krušnom kipu
je Božje telo
Ježuša Kristuša
sivo i celo.

O presveti and'eli nebeski,
simo pridite
svet je, svet je, svet je
sam Bog, kričite,
o presveto telo.

Svetci i svetice
simo šetujte
i ovde se skupa
s nami radujte,
o presveto telo.

Ti si, o Marija,
divica bila
ovde poglej Sinka
koga s' rodila
o presveto telo.

Sunce, misec, zvezde
lipo svitite
i vašega Boga
ovde hvalite
o presveto telo.

Ponizno te, Ježuš,
mi pozdravljamo
i tako se tebi
ovde klanamo,
o presveto telo.

Ti nam grišnim ljudem
grihe oprosti,
neskrati nam tvoje
svete milosti.

Prvo neg iz svita
mi preminemo,
daj da k tebi, Ježuš,
vridno primemo,
o presveto telo.

⁶³ Zde patrně mělo být *Ježuša*, nicméně došlo k chybné distribuci koncovky. Forma *Ježuša* více odpovídá i rýmovému schématu sloky. V Jembrihově transkriptu je již tato opravená forma.

Ti onda okripi
naše dušice
prelipo lice,
o presveto telo.
Amen neka bude

Ježuš ljubleni,
od nas verni ljudi
sad pozdravleni,
o presveto telo Ježuša.
Amen.

Jačka Od svetoga Petra i Paula

Apostolov je danas⁶⁴ dan
svetoga Petra, Paula zvan
ke je k sebi Ježuš pozval,
za crikve stupe odibral.

Petru⁶⁵ rekal, nasleduj me,
ostavi sa v moje jime,
ti si moje crikve skala,
na tebi će stat nje graja.

Ti ćeš past ovčice moje
ke sam ti prig dal kod tvoje,
dobrim budeš⁶⁶ nebo odprit,
zlim, nevernim ono zaprit.

A, Paval je bil zatornik,
keršćenikov suprotivnik
dokle je čul z neba riči
s kimi Ježuš k njemu kriči.

Saule, Saule, sluga verni,
neka već bit suprot meni,
na toj skona doli upal
do si ti uvako j' pital.

Za sam Ježuš dobrotivan
komu si ti suprotivan
poj neg va Damaškuš varoš
ćeš čut, ča jimaš činit još.

Ar si od mene odibran
i posuda moja pozvan
na to j' začel prođikovat
Ježuša na znanje davat.

Da je on došal Mesijaš,
odkupitel krez križ sih nas,
uze, muke j' strašne terpil,
v nih Ježuša jime dičil.

Dobrovolno su terpili,
za Ježuša žitak dali.
Kroz⁶⁷ križ Petar, kroz meč Paval,
dušu Ježušu je prig dal.

Sam Nero Cesar rimljanski,
zatornik ljudi keršćanski
dal je nje ovako mučit,
za Ježuša veru trapit.

Petar, bud nam milostivan,
v nebo vrata otvori nam,
Paval Apoštol veliki,
daj nam k tebi v nebo priti.

Prosite za nas Ježuša
za kim hlepi naša duša
da nam bude milostivan,
v skradnoj uri dobrotivan.

Amen

⁶⁴ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka: denas*.

⁶⁵ V původní písni: *Petru j' rekal*.

⁶⁶ V původní písni: *očeš*.

⁶⁷ V původní písni: *krez*.

Jačka pred raspetim Ježušem

Ježuš Kristuš preljubleni
križ je nosil na rameni
da b' se spomenula duša
z muke tvojega Ježuša.

Ča je za se ljudstvo terpil
kad je kervavi pot točil,
uzrok su naše grihote
moje ino tvoje zloče.

Vidi Ježuš da j' zgublena
negova⁶⁸ kerv prerumena,
nad grišniki nepokorni
ki su sercem tverdokorni.

Ću li ja bit s toga broja
kim ne hasni muka tvoja,
o smiluj se, ja su zloću
pred svitom povidat oću.

Ja sam te kod Judaš prodal,
va židovske ruke prig dal,
ar sam nogoga prehinil⁶⁹
i krivična dela činil.

O Ježuš! Dobro mi želiš
kad va mojem sercu veliš
zač te moga Boga bijem,
a kad grišim, još se smijem.

Moja navadna grihota,
aimre nečista sramota
tebe j' gnusno popluvalo⁷⁰
v obraz se j' z hrački⁷¹ hitalo⁷².

Moj jazik⁷³ zagovaranem,
s prošćum⁷⁴, ino proklinanjem
tebe j' krivično obtužil
i pluskajuć se lice zbil.

Moje grišno pogledanje
i nazlobno poslušanje
je tvoje oči vezalo,
uši zlim napunevalo⁷⁵.

Moji ruk grišna činenja
i serca zla poželenja
su te kroto bičevale,⁷⁶
sveto telo razdrapale.⁷⁷

⁶⁸ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka: njegova*.

⁶⁹ V původní písni: *prehinjil*.

⁷⁰ V původní písni: *popluvala*.

⁷¹ V původní písni: *z rački*.

⁷² V původní písni: *hitala*.

⁷³ V původní písni: *jezik*.

⁷⁴ V rukopise zápis *psosćum*, významově i podle zdrojové písni z modlitebníku odpovídá spíše uvedený tvar v transkriptu.

⁷⁵ V původní písni: *napunjevalo*.

⁷⁶ V původní písni: *bičevala*.

⁷⁷ V původní písni: *razdrapala*.

Moje oholo zvišenje,
zlo mišlenje poželenje
glavu ti je korunilo,
z oštrim ternjem naranilo.

O gizdavo opravlanje,⁷⁸
ubogoga zatiranje
tebe je do gola sliklo
i špotnu halu⁷⁹ obliklo⁸⁰.

Kada god sam krivo sudil,
prig bližnjega zlo svidičil,
tebe sam na suctvo prig dal,
židovskomu ljuctvu prodal.

Kad sam se Križa ubaval,
kad sam nesterplen morgoval,
ti s križnim drivom upadaš
ki z nebom i i zemljum ladaš.

Kulika mora bit zloča
i mojih grihov strahoća
ka te j' tako naranila,
s kervavim potom močila.

Prikoredno jilo pilo
moje j' tebi uzrok bilo,
da si moral ocat piti,
i žučum se napojiti.

Prokleta tela nasladnost,
strašna j' va teli čemernost,
glej Ježuša zbijenoga
da nima mesta celoga.

Telo j' se razmercavareno,
od bičevanja čerleno,⁸¹
a ti još nećeš odurit,
se ča je grišno zahitit.

Misli tvojih ruk činenje,
nedostojno nog bludenje
ko j' Ježuša povalilo
i s čavli na križ pribilo.

Zla želja serca mojega
strašna j' stran tela tvojega
z oštrim kopjem otvorila
da j' kerv z vodum procurila.

O! Probodi⁸² nepokorno
serce moje tverdokorno,
z mečem zveršene žalosti
i tvoje miloserdnosti.

Da premislim muku tvoju
i uplačem⁸³ zloču moju
i grihov se sih mentujem,
a tebe već ne zbantujem.

⁷⁸ V původní písni: *opravljanje*.

⁷⁹ V původní písni: *halju*.

⁸⁰ V původní písni: *ubliklo*.

⁸¹ V původní písni: *čerljeno*.

⁸² V původní písni: *prebodi*.

⁸³ Zápis v rukopise spíše odpovídá formě: *uplačen*, s významem veršů i zněním původní písni v modlitebníku koresponduje *uplačem*. Jedná se tu spíše o chybný zápis autora než jazykový rys. V jazyku rukopisu se totiž jinde neprojevuje změna $m > n$ typická pro čakavské či štokavské dialekty na jadranském pobřeží.

Ježuš, tvoja krv rumena,
glava s ternjem korunjena,
bud moji zloč uplačenje
i z tvoji muk spominanje.

Misli grišnik i kamenje,
tuge je dalo zlamenje
kad su skaline pucale
Ježuša smrt⁸⁴ žalovale.

Sunce se je zaškurilo
i svoju svitlost sranilo,⁸⁵
mertva tela izbudjala,⁸⁶
iz svojih grobov stajala.

O raspano grišno serce
toči z očiju suzice,
zbudi se jur z groba grijhov,
čuvaj se odsle zli činov.

Zemlje potres se je godal
kad je Spasitel⁸⁷ umiral.
Kruto se je⁸⁸ žalovalo⁸⁹
i Ježuša milovalo.⁹⁰

Ko tu čete zemlja ganut
i na plač grišnik obernut
i skalinje⁹¹ tverdi kamen
će ti važgat v serci plamen.

A, tebi Kristuša muka,
O, ni li⁹² strašna tuga,
ne more ti serce ganut
nit na doba⁹³r put obernut.⁹⁴

Zato, oči, ganite se
i za grihe plačite se
da bude konac grišenju,
ar je vrime oprošćenju.

Gorke suze upadajte
i vi svidočanstvo dajte,
pokažite milovanje,
nad Ježušem stugivanje.

O! Ježuše preljubleni,
prosim te, smiluj se meni,
daj mi del od muke tvoje,
uglej se na suze moje.

⁸⁴ V rukopise je původně zápis *smert*, kde je grafém *e* přeškrnut.

⁸⁵ V původní písni: *stranilo*.

⁸⁶ V původní písni: *izbjajala*.

⁸⁷ V původní písni: *Spasitelj*.

⁸⁸ V původní písni: *želja*.

⁸⁹ V původní písni: *žalovala*.

⁹⁰ V původní písni: *milovala*.

⁹¹ V původní písni: *skaline*.

⁹² V původní písni: *Ni li to*.

⁹³ V původní písni: *dober*.

⁹⁴ V původní písni: *nakrenut*.

O! Kajem se i stugujem ter z
Magdalenum⁹⁵ kušujem,⁹⁶
tvoje noge naranenje,
z mojum zloćum probodenje.⁹⁷

Ježuš na križ prikovani,
ti moje serdce narani,
z mukum ljute muke tvoje
ka probodi⁹⁸ serce moje.

.

Daj o Ježuš! Moj raspeti
da ja na tvoj križ presveti
mislim va dne ino v noći,
ar va njem su se pomoći

A kad mi bude umriti,
daj mi onde⁹⁹ k tebi priti,
va sih svetac slavnu diku
k tebi Ježuš preveliku. Amen.

⁹⁵ V původní písni: *Magdalenom*.

⁹⁶ V původní písni: *skušujem*.

⁹⁷ V původní písni: *prebodene*.

⁹⁸ V původní písni: *prebodi*.

⁹⁹ V původní písni: *onda*.

Jačka

Bud vesela moja duša
ka si na puti Ježuša
i stuguješ¹⁰⁰ kod gerlica,
jiskajuć Marije lica.

Teško ti je kruto bilo
kad ti je vrime prispilo
da ćeš doma sa ostaviti,
na Marije put se spravit.

Žalostno ti je upalo
kad je doma se ostalo.
Tvoje dobro, domovina,
brati, sestre i rodbina.

Ovde kamo god pogledaš,
loze, brige zagledaš,
odzgor nebo, zdola zemlju
po koj jisteš¹⁰¹ Mater želnu.

Odpravila¹⁰² si se hitra,
ne bojiš se godin vetra,
želno prosiš, moja duša,
gledat Matere Ježuša.

Nit konac ni, nit početak
kad se j' začel ta pohodak.
Ovo je jur stari zakon
s kim se daje Bogu naklon.

Premisli se Izraelce
kod crikve Jeruzalemske,
zdaleka su prihajali,
svomu Bogu hvalu dali.

Sama Marija, naša Mat,
nju pohodila nogokrat
kad je sina aldovala¹⁰³
i jimenom Ježuš zvala.

Drugič je po brigih, skalah
Elizabatu jiskala,
teške muke je terpila
dokle j' ona k noj prispila.

Kumaj je tamo dosegla,
noj je Elizabet rekla,
budi Mati blagoslavna¹⁰⁴
i z Ježušem sinkom rodna.

Premisli se stare čine,
učinenje pervo vrime
ko su se ljudi trudili
i Boga svoga hvalili.

Molitva je sagdar¹⁰⁵ dobra,
Bogu višenjemu ugodna,
ali Bog i plati trudno
Ko j' njemu jako ugodno.¹⁰⁶

¹⁰⁰ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka: stugoješ*.

¹⁰¹ V původní písni: *jiščeš*.

¹⁰² V původní písni: *Olpravila*.

¹⁰³ V původní písni: *aldovala*.

¹⁰⁴ V původní písni: *blagoslovna*.

¹⁰⁵ V původní písni: *sagdir*.

¹⁰⁶ V původní písni: *povoljno*.

Ah, neštentaj duša moja,
poj neg, poj neg prez pokoja.
Jur su se nogi trudili,
na pogled Marije Cilji.

Ćeš najt onde, ča s' jiskala
po dolinah i po skala¹⁰⁷
Mater na troni z Ježušem
ka te čeka s poželenjem.

Počivam ali šetujem,
na službu vam se¹⁰⁸ aldujem
Ježuš, Marija, saki dan
neka bude vam aldovan.

O Ježuš, Ježuš Marija,
Spasitel moj, Mati moja,
saki hipac k vam zdihavam,
još težlje pogled čekavam.

Hodmo ada neštentajmo,
pred kip Marije šetujmo,
ćemo dostat se pomoći
od nje va dne ino v noći.

Šetujmo kod jelen k vodi,
ništ se neboj, duša, hodi.
Marija j' zdenac milosti,
duše i tela kripoti.

Lahko j' put saki premogal
ki se j' va jime nje podal,
kroz molitve jačke trudno,
obladal se je¹⁰⁹ odurno.

Posluhnite¹¹⁰ neg nje riči
s kimi k vam milahno kriči,
Pridi simo saha duša
pred moga sinka Ježuša.

Hodi grišnik, grišnica k nam,
ar veselo ja vas čekam
i z Ježušem, mojim sinkom,
dajem milost sim grišnikom.

Nogim je jur milost dana
i nam je sim obećana.
Kad pred Mariju dojdemo,
naše tuge noj¹¹¹ povimo.

Tuge naše jesu zloče
i naše strašne grihote
ke ti povи spovidniku,
ćeš jimat onde priliku.

Dokle smo v grihi živili,
po zli puti smo hodili,
sad ćemo se naše hode,
aldovat za grišne škode.

¹⁰⁷ V rukopise je zápis: sala, nicméně významu i původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka* spíše odpovídá skala se ztrátou koncového -h. V původní písni v modlitebníku je verš: *po dolini i po skalah*.

¹⁰⁸ V rukopise původně slovosled: *se vam*.

¹⁰⁹ V původní písni je slovosled *je se*.

¹¹⁰ V původní písni: *Posluhujte*.

¹¹¹ V původní písni: *njoj*.

Do zna će li moć već biti,
da b' te mogal pohoditi,
zami, Majko¹¹², moje trudno
da bude Sinu povolno.

A, kad put svita projdemo,
daj da k tebi si zajdemo,
pred lice sinka Ježuša,
to si želi saka duša. Amen.

¹¹² V původní písni: *Majka*.

Jačka

Gospodine mili Bože,
za to tvoje sveto jime,
ah, ni li to lipo jime,
Ježuš Kristuš, sin Marije.

Ki nas je sad skupa spravil
na Božje puti odpraviv.
Daj nam pravo putovati,
daj nam tvoju Milost dojti.

Da bi bili tvoji gosti,
na tvoje majke radosti
ka je tebe porodila,
Gospodinom učinila.

Čista ponizna Marija
Božjega Sinka rodica,
o Marija Božja Mati,
vridno ti je hvalu dati.

Ti s' Marija na nebesih,
ti s' liliјum med rožami,
lipše svitiš od sih svetic
kod danica od sih zvezdic.

O Marija i Divica,
lipa dušeća rožica,
o Marija Božja Mati,
se va čistom srebri zlati.

Mi si za tobum derćemo,
zdrav Ježuše si kričimo,
mi te ponizno prosimo
i tvoje jime dičimo.

Budi ti sagdar pred vami
i jime tvoje med vami,
ne odverzi oka tvoga,
zavol grihov tela moga.

Nisam se tebe sramoval
ni tvojega oka bojal,
o Marija svitla zora,
lipa z nebeskoga dvora.

O Marija i Divica,
lipa nebeska kralica,
prosim te si za Boga,
za tvoga Sinka dragoga.

Koga si nam porodila,
zveličenje nam dobila,
O Marija Božja Mati,
vridno ti je hvalu dati.

Ka s' nam Sinka porodila,
milošcu pri nem dobila,
O Marija, o Marija,
ti s' prelipa konvalija.

Mi Sinka tvoga prosimo
Zdrav Ježuše, si bežimo
Zdrav Ježuše sin Marije
koga žarko sunce grijе.

Zdrav Ježuše sin Marije,
Bud nam na pomoć, prosim te,
kad budemo umirali,
s toga svita putovali.

O Ježuše, z telom z kervjum,
bud nam na pomoć grišnikom,
ki si nas z pakla odkupiv,
z milošću svoju oblubiv.

Od paklene strašne uze,
odkupiv s' nas večne muke,
Marija Božja Mati,
daj mi tvoju milost najti.

Gospodine Božji Sinu,
spas nam duše da ne zginu.
Gospodine Bože pravi
z Bogom Otcom jednoj slavi.

Dale tužiti ne mogu,
zato tužim Otcu Bogu,
njega Sinu jedinomu
takaj Duhu Presvetomu. Amen.

Jačka od svetoga Antona

Bud od nas pozdravljen¹¹³,
o presveti Anton,
od Matere crikve,
naš odibran patron.

Sveti Anton verni,
ti se k nam oberni,
moli za nas.

Da nedojde kuga,
ali druga tuga,
prosi za nas.

Divice Marije
ljubitel¹¹⁴ veliki
koj si se izručil
va sakoj priliki.

K tebi Majke ljubav
se j' onda skazala
kad ti je Ježuša
va naručaj dala.

Za slugu Ježuša
onda si se prozval
kad si kod ditevce
Ježuša kuševal.

Onda za nas ljudi
si milošće sprosil
kad va sveti rukah
si Ježuša nosil.

Tebi za nas ljudi¹¹⁵
su milošće dane,
od Matere crikve
va knigah spoznane.

Mertve jesи zbudjal,
na suctvo dopelal¹¹⁶,
da b' krivo sudjenje
ti svitu na glas dal.

Za Ježuša veru
poganom na hasan
jesi prodikoval
tim poslušnim ribam.

Razglašuć rič Božju,
bil si pun ljubavi.
Tvoj jezik svidoči
još cel va Paduvi.

Ti si dugovana,
zgublena navratal¹¹⁷,
v blaga pogibeli
pomoć si prinašal.

¹¹³ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka: pozdravljen*.

¹¹⁴ V původní písni: *ljubitelj*.

¹¹⁵ V původní písni: *ljude*.

¹¹⁶ V původní písni: *dopeljal*.

¹¹⁷ V původní písni: *navračal*.

Va boji¹¹⁸ si došal
kerščanom na pomoć.
Zaterl si orancem
poganom krivu moći.

Va vode nesrića
ogna¹¹⁹, glada, kugi,
kerščanom obramba
jesi v sakoj tugi.

Zato te prosimo,
moli Boga za nas,
nevol¹²⁰ duše, tela
brani nas saki čas.

A va smertnoj steli¹²¹,
prosimo, o Anton,
skaži nam Ježuša,
bud pri nam¹²² naš Patron.

Po smerti pak k tebi,
da Ježuš, zajdemo,
tebe simi Svetci
dičili budemo.

Sveti Anton verni,
ti se k nam oberní,
moli za nas.

Da nedojde kuga
ali druga tuga,
prosi za nas.

Amen

¹¹⁸ V původní písni: *boj*.

¹¹⁹ V původní písni: *ognja*.

¹²⁰¹²⁰ V původní písni: *nevolj*.

¹²¹ V původní písni: *stelji*.

¹²² V původní písni: *njem*.

Jačka Kada putniki domom dojdu

Hote simo se dušice,
Marija,
i stugujte kod gerlice,
o Ježuš, Marija.

Ovo j' vrime najvridnije,
Marija,
da smo došli od Marije,
o Ježuš, Marija.

Došli jesmo od keršćanske,
Marija,
Marije Majke Cilanske,
o Ježuš, Marija.

Kad smo ju mi pohodili,
Marija,
ino lipo pozdravili,
o Ježuš, Marija.

Nas je ona pogledala,
Marija,
lipe dare domom dala,
o Ježuš, Marija.

Duše smo noj darovali,
Marija,
i tako si obećali,
o Ježuš, Marija.

Da nećemo već grišiti,
Marija
i nje Sinka raserditi,
o Ježuš, Marija.

I volim stokrat umriti,
Marija,
nego va grihi živiti,
o Ježuš, Marija.

O Marija Božja Mati,
Marija,
daj nam va dobri ostati,
o Ježuš, Marija.

Mi se noj preporučamo,
Marija,
s tužnim sercem zajačimo,
o Ježuš, Marija.

Spričajmo se kod se znamo,
Marija,
da Mariji hvalu zdamo,
o Ježuš, Marija.

Hvalimo za se dobrote,
Marija,
i za se druge lahkote,
o Ježuš, Marija.

Da b' nas grihov mentovala,
Marija,
i z odpuski darovala,
o Ježuš, Marija.

Zato tebi hvala budi,
Marija,
od nas od si čisto ljudi,
o Ježuš, Marija.

O Mati puna radosti,
Marija,
serdce naše va žalosti,
o Ježuš, Marija.

Oćemo te hvalit jako,
Marija,
ovde prosit si jednako,
o Ježuš, Marija.

Da bi mogli serca skinut,
Marija,
tebi na zalog podrinut,
o Ježuš, Marija.

Da bi mogli si pomriti,
Marija,
i ovde k tebi si priti,
o Ježuš, Marija.

Dragi brati i sestrice,
Marija,
zručmo noj naše dušice,
o Ježuš, Marija.

Bog zna kad već doživimo,
Marija,
Bog zna kad te već vidimo,
o Ježuš, Marija.

Zat poglej doli na nas.
Marija,
i budi patrona za nas,
o Ježuš, Marija.

Tebi bud preporučeno.
Marija,
naša dušica i telo,
o Ježuš, Marija.

Oh, za Sinka tvoje rane.
Marija,
pros da nas od zla obrane,
o Ježuš, Marija.

Ke smo na brigu uvidili.
Marija,
ča j' Ježuš terpil premili,
o Ježuš, Marija.

I križ preteški je nosil,
Marija,
raspet za grišne je prosil,
o Ježuš, Marija.

Mučno na kamene padal,
Marija,
haharom se v ruke podal,
o Ježuš, Marija.

Dal se na križ prikovati,
Marija,
I se muke dokonati,
o Ježuš, Marija.

Žuhkum smeréum se je mučil,
Marija,
svaju dušu Otcu zručil,
o Ježuš, Marija.

Zato j' nas drago odkupil,
Marija,
sih je nas želno obljudibil,
o Ježuš, Marija.

Dragi Brati i sestrice
Marija,
zručmo noj naše dušice,
o Ježuš, Marija.

Kaj nas grijihov mentovala,
Marija,
i z odpustki darovala.
o Ježuš, Marija.

Blagoslovi se domaće
Marija,
i se naše tužne Braće,
o Ježuš, Marija.

Prosimo da se smiluješ,
Marija,
i da nas sih pomiluješ
o Ježuš, Marija.

Smiluj nam se o Divica,
Marija,
kad nam se prekine žica.
o Ježuš, Marija.

Kada bude konac žitku,
Marija,
zovi nas v nebesku diku,
o Ježuš, Marija.

O Marija ti Cilanska,
Marija,
ćemo te hvalit do veka,
o Ježuš, Marija.

Prosi za nas Sinka tvoga,
Marija,
i Ježuša predragoga.
o Ježuš, Marija.

Da te s nim v nebi vidimo,
Marija,
skupa na veke dičimo.
o Ježuš, Marija.

Sako vrime nestanoma,
Marija,
sada i veki vekoma,
o Ježuš, Marija

Amen

Jačka od presvetoga Trojstva

Presvetomu Trojstvu hvalu dajmo,
Otca, Sina, i Duha zvišamo.

O Presveto Trojstvo, jedino božanstvo
iz se moći jačimo,
sveto Trojstvo dičimo.

Sa stvorena simo si tecite,
Stvoritela vašega hvalite
od koga j' žitak vaš
hvalte ga saki čas. Rep.

Premisli zač te j' Otac Bog stvoril,
zač ti je kip i spodob udilil,
da mu verno služiš,
i da se zveličiš. Rep.

Sina Boga premisli spasene,
i na križu tvoje odkuplene,
kako si mu drag bil,
s kervjum te j' odkupil. Rep.

Nomore se zreć ljubav Ježuša
Ku si prijela kerščanska duša.
K nam se j' z neba spustil
da b' nas v nebo zvišil. Rep.

Z dobro Spasitela se spominaj,
njemu za ljubav grihov se čuvaj.
Kriči prez pokoja
Ježuš, ljubav moja. Rep.

Hvali duša i Duha svetoga;
preželnoga Svetitela tvoga,
tvoga buditela
razveselitela. Rep.

Duh sveti te j' na kerstu posvetil
on te za dite Božje odredil,
da b' se vragu odzel,
Duh sveti te prijel. Rep.

Hvali človik Boga stvoritela,
Sina Boga, tvoga spasitela
i Duha svetoga,
buditela tvoga,
iz se moći jačimo,
sveto Trojstvo dičimo.
Amen

Jačka¹²³

Frilištof je lipo selo,
nego da je neveselo,
mlade žene k tancu hodu
a divojke dicu rodu.

Kad bi nebiv bahtar trubiv
biv bi si ja nagovoriv,
divojčicu lipu verlu
ka se ravna s gumbaliju.

Divojčica lipa, čista,
ta si hodi kod pavica,
hodi, hodi kod pavica,
a misli da je kralica.

Jimav sam ja divojčicu
kako rumenu rožicu.
Lipa, verla kod gerlica,
ale falešnoga srdca.

Molitva Kada polag cimitera poješ

Pozdrav vas Bog semogući, vi uboge, nuzne, zaveržene i opušćane duše v očisti, obdar vas Bog Otac, okripi vas Bog Sin, poteš vas Bog sveti, uzkost s kervum potena Ježuševoga obolaž, a napoj vas kerv negova, pravi nebeski kruh nakrm vas. Marija majka Božja, pomozi vam, si svetci i and'eli Božji neka prosiju za vas, se pobožno keršćansko ljuctvo neka jedan Otac naš a zdravu Mariju na hvalu i diku z kervjum potetega Ježuša Kristuša pobožno pomoliju za nas. Amen.

¹²³V rukopise se vedle titulu nachází poznámka v závorce: *Vidi knjigu str. 12.* Je možné, že autor rukopisu zde odkazoval přímo na zdrojovou rukopisnou modlitební knížku Josipa Hubeného, jejíž přepis pořídil.

Jačka pred prođikom

Va Boga Otca i Sina,
Duha svetoga jime
Hvali kešćanska¹²⁴ obćina,
Trojstvo va sako vrime.

Si skupa recimo ovde,
puni radosti amen.

Prosimo da od sih bude
Otac nebeski hvaljen¹²⁵.

Otac naš ki sa ladaš
Na nebi i na zemlji,
jime tvoje je saki čas
presveto med si vierni.

Pridi k nam tvoje kraljestvo,
pripraveno¹²⁶ sim pobuožnim¹²⁷,
primi k sebi tvoje ljudstvo
va niebo kod izbranim¹²⁸.

Bud volja tvoja na niebi¹²⁹
tako kod i na zemljji,
Ar z ljubavi Otac k tebi
smo tvoju spunit željni¹³⁰.

Prosimo tiebe¹³¹ saki dan,
o Otac milostivni,
udili nam kruh potriban,
va siem¹³² nam dobrotivni,
duge naše nam oprosti.

Duge naše nam oprosti
za ke se mi kajemo,
kod je mi va strpljivosti¹³³,
sim bližnjim odpušćamo.

Čuvaj nas od skušavanja,
zli duhov ino zlobe,
oslobodi nas Bog od zla,
duše i tiela¹³⁴ škode, amen.

¹²⁴ V původní písni v modlitebníku *Vrata nebeszka: keršćanska*.

¹²⁵ V původní písni: *hvalen*.

¹²⁶ V původní písni: *prepravno*.

¹²⁷ V původní písni: *pobožnim*.

¹²⁸ V původní písni: *odibranim*.

¹²⁹ V původní písni: *nebi*.

¹³⁰ V původní písni: *želni*.

¹³¹ V původní písni: *tebe*.

¹³² V původní písni: *sem*.

¹³³ V původní písni: *sterpljenosti*.

¹³⁴ V původní písni: *tela*.

Jačka k Divici Mariji

O Majko Božja,
z neba k nam došla,
prosi za nas Sina
kako Gospodina,
Divica Marija.

Nebeska s' brana
dušicam hrana,
nezapušćaj moga,
serdca strpenoga,
Divica Marija.

Ti s' stan Kristuša,
Majko prezmožna,
ti si čista Diva,
prosi za nas Sina.
Divica Marija.

V našoj teškoći
prid nam k pomoći,
se naše nevole
verni na vesele,
Divica Marija.

Ti si Božji stan,
donesla si nam
Ježuša dragoga,
Gospodina našega,
Divica Marija.

V nebi zvišena
Ter nakinčena,
ti si Božja Majka,
prosi za nas Sinka,
Divica Marija.

Ti si to lipo
sunce presvitlo,
posvit nam pameti,
ar si naša Mati,
Divica Marija.

Ti si ta draga
Diva zibrana,
rajska si rožica,
najlipša kitica,
Diva Marija.

O milostivna
ino prečista.
prosi za nas Sinka,
ar si Božja Majka,
Divica Marija.

Ki je va boji,
tverdno obstoji.
Koga Mati braniš,
nepretela stavíš,
Divica Marija.

Ta presvitla zar,
tvoja mila tvar.
Primi nas, kralica,
ar smo tvoja dica,
Divica Marija.

Nedaj umriti,
v grihi zginuti,
prosi svoga Sinka
za nas kako majka,
Divica Marija.

Tebe molimo,
hvalu ti zdamo
sada i na veke,
hvala budi tebi,
Divici Marija. Amen.

Prodike koje je sastavio i govorio u doba proštenja seljak Josip Hubeny iz Fröllersdorfa

I. Prij odhajanju z Domu

Brati, sestre, ja jimam ufane, Gospodina Ježuša ki je va nas ta dobar skutak začev, ta jisti aj (takodjer) dokonati će, až na dan našega Gospodina Ježuša Hristuša, tako sluši od Vas sih se držati. Kod štijeme va pisni sv. Apoštola Pavla na Filipenske pervom deli 6 verši.

Moji marijanski brati i sestre, mi sme si uminili na put stupiti, na marijansko milostivno mesto N.N. putovati. A ča je nam potribno k tomu 1. moramo pravu skušenost nad našimi grihi jimat 2. mi se moramo s našimi nepreteli zmiriti. To je to nezapotribnije k našemu putovanju, lebo Bog negleda na personu človika, neg on gleda na čisto srdce. Vidite, to su naši pravi putniki jimali čisto srdce, pravu veru, stalo ufane, z nepremogutelnu ljubav su od vihoda sunca k Jeruzalemu putovali, nihove srdca su bile čisto zlato, nihova pobožna molitva je bilo kadidlo, nihovo spominane na smrt je bila prava mirha. To su bili nihovi pokladi, ke su sobu jimali, tomu jimamo, a moramo jimat, lebo Bog si poklada čisto srdce već neg zlato, pobožna molitva nam dobiva zmirene a odpuštene naših grihov pri Bogi. Zato hodmo z pravu veru, tverdnim ufanem, skrušenum ljubavum k Marije milostivnomu mestu, kamo jesu naše srdce jur davno uminilo, Mariju i nje Sinka z našimi očima viditi, a naša srdca obradovati, tako si postavme naše ufane va Boga i Mariju, da bi nam na ovoj našoj cesti napomoćni bili a nas čuvali, da bi nam naše putovanje ne neg na ovom svitu, ale i na drugom vekovečno spasiti jimalo.

Dragi brati i sestre, prosim vas, mladi, stari, bogati i ubogi ki ste ovde skupa i ki ste se na ov put vidali, vidite, mi se moramo ovde kod brati, kod sestre i kod dica Božja uravnati, ne va pokupavanju, ne va srditosti a netrpelivosti, nego va miru jedinčini, va poslušnosti a va trpežlivosti putovati, mi moramo na ovom puti se z ruke Božje, ča nam Bog pošale, vrućinu, i simu godinu i vetrar, nemoć i bolest i nesriću z radosti prijeti. Predstavme si Joba za zrcalo trpežlivosti, patrijarha Abrahama k poslušnosti, Mariju Magdalenu i sv. Petra ki su za pokoru veliku, od Boga odpuštene nihovih grihov zadobili. Zato dragi brati i sestre, hodmo z velikim ufanem k Marije milostivnomu mestu a opri saki svoje Srdce, tako će viditi kamo putuje, zato neka saki postavi svoje ufane va Boga i Majku Ježuševu a oferujme nim naše hodene i korake, prosme a molme, tako će nas prijeti, kod dobru dicu svoja Mati a će nas čuvati a neće nas opuštati, kad mi nju pobožno zazivali budemo. Tako dragi brati i sestre, mi smo čuli s kakovim ufanem mi ovu cestu začeti jimamo, pripravte se a budme nasledovniki Ježuša, Marije, sv.

Jožefa na nihovom puti va Egipt, nasledujme nihov sv. život, tako čemo ujti nepravoj cesti a čemo hodit po cesti kriposti a pravice.

O Ježuš, Marija i Jožef, prosimo vas z dibine srdca našega, blagoslovite nam naše putovane, da bi vam na hvalu a nam na dušno spasene služilo, naposledi prosime vas tri svete parstone Ježuš, Marija, Jožef za se naše opuštane doma, blagoslovite i občuvajte nje od nesriće ognja, vode i tuče i od sega zla, budte nihovi verni čuvari i pomoćnici, va sih potriboća i va sakom strahi, zato prosime za jime nerazdilnoga Trojstva, Boga Otca + Boga Sina + Boga Duha sv. + Amen.

II. Kada se pride k Marije milostivnomu mestu

Pridite si simo, ki mene jiskate, vi ćeete se nahraniti s tim koga sam ja porodila. Kako radostno je srdce pretelov, bratov, sestrov lebo starjih kada nihova dica z daleke tujine dojdu, kade su čuda trpiti morali a ošć pri zdravji svoje starje a pretele zopet vidiju, kako se raduju nihove Srdca, kad si nihove radosti i žalosti, nihovo trplene i tuge povidat moreju.

Tako se i mi potužme našoj Materi, kod dobra dica svojim starjim, a prednesmo noj i nje sinku Ježušu, naše žalosti i radosti, naše tuge i trplene a oni ćeju nas obradovati. Brati, sestre, ki sme ovde skupa, danas je nam došav sričan dan, mi stojime na mesti ko sme mi si jur zdavna vinševali a naše Srdce, naše mišlene, po nem tužilo ovu hižu Božju a Mariju va ovi Božjoj hiži zazivati a Mariji se naše nuze i pobribčine prednašati, zato radujte se mladi i stari kad mi tu sriču jimamo, na to mesto pristupiti, važgite vaše srdca z plamenom Božje ljubavi, hodmo s timi 5 mudrimi panicami, ne s timi 5 nemudrimi, ke nisu jemale ula va nihovih lampah¹³⁵, da bi nam neodgovoreno bilo, Ja vas neznam. Predložte si to slovo, čuvajte i molte, lebo neznamo dan ani uru va ku će naš Pan dojti. Dragi Brati i sestre, hodmo s pravu duvernostu k Ježušu i Mariji, i naštivme je kod dobra dica svoje starje, potužme nim naše nuze i naše potribčine, ke su morebit jur zdavna va naši srdci skrite ležale, ča sme si jur davno vinševali, va ovom milostivnom mesti naše srdca Ježušu i Mariji odkriti.

Tako pridi ti, smutni Otac, navštiv Ježuša i Mariju na nihovom troni, prednes nim tvoju prošnu, odpri nim tvoje srdce a oni ćeju ti tvoje rane zaciliti. Pridi ti, odpuštana majko, pred Ježuša i Mariju, postav celo tvoje ufane va nej a oni ćeju tvoje turobno srdce obradovati i obveseliti. Marija je majka kriposti i ljubavi, majka dobrote i milosti, majka slatkoće i miloserdnosti, ona nijednoga grišnika ni opuštala, ani još ne opusti, ki nju s pravim ufanem

¹³⁵ V rukopise zápis: *lampach*.

jiska a Mariju za pomoć prosi, ona ne govori nadarmo, hote simo si ki mene jiskate, ja ēu vas nasititi s tim koga sam ja porodila. Kako ēe mnogo srdce tušit a tužit, kad bi moglo tu milošću jimati, da bi moglo na puti biti a srdce majki Ježušovi prednesti, tako bi uspokorenno bilo.

A vidite, mi jumamo tu milošću da moremo Mariju na nje milostivnom troni zazivati a noj se naše potribčine prednašati, darujme mi noj naše srdca, naštivme mi nju na nje milostivnom troni, oferujme noj naše korake i hodene da bi nam ona zdovolila pred nje milostivni tron predstupiti, doneste naše dare, doneste srdca pune ljubavi k majki Ježušovoj i k Bogu Otcu nebeskomu, k Ježušu Kristušu, našemu odkupitelu, k Duhu svetomu, našemu potešitelu da bi pri nas bili a naše srdca kod pravi ofer prijeli. Rozvažte si to slovo, kade Ježuš sam govori, ka češ tvoj ofer na oltar položit, tako poj najperv a smir se s tvojim protivnikom, pak dojdi a oferuj tvoj dar. Zato dragi brati i sestre, stari, mladi, veliki i malahni, bogati i ubogi, ki ste ovde v kupi, smirite se jedan z drugim, odprostete jedan drugoga kod brati i sestre, odpuste si z pravoga srdca ako biste si jedan drugomu na cesti lebo doma pred mnoga leti ubližili, podajte si prave ruke a odgovorte z pravoga srdca, Bog ti odpust i Marija. O Otac milosrdni, poglej na naše odkrite srdca ke tebi danas prinašamo, mi tebe prosimo od srdca, primi je od tvoje dice. O Marija, Mati milostivna tvoje dice, budi nam obrana i pomoć, brez tebe mi ne moremo obstatи, obernij k nam tvoje milostivne oči i pokaži nam Ježuša, o dobrotivna i milostivna, o preslatka Divica Marija. Amen.

III. Predgovor kada od milostivnoga mesta odhajati kaniš

Moji dragi brati i sestre, kako žalostno rozlučane nastaje dobrim pretelom kad su se skupi zisli a moraju se zopet od sebe lučit, kako su se nihove srdca skupa radovale. Nastala je nam radost da sme mi pred malo dnevi va ovoj hiži Božjoj se radovati a naše srdca obmečati mogli. Kako bi se naše oči od suz pro radost zderžati mogle kad sme mi Mariju i nje Sinku na nje milostivnom troni pogledati a noj naše potribčine prednašati mogli.

Marija je Mati milosti ka nad sakim pokornim grišnikom se smiluje a nega pod svoju obranu prijima. Tako sme mi na se naše tuge i bolesti zabili a sme puni radosti postali kod nas naša vera uči, da nam Marija pomoć more a pomoć ēe ako mi kod dobra dica k majki dojdemo a nju kod majku zazivali a prosili budemo. Kako ēe mati svoje dite opuščati, kod dite ponizno a ljubavi puno dojde a prosi, ona ēe mu zajisto pomoći, neće negovoj prošni odgovoriti.

Vidite, dragi brati i sestre, naše vinševane je se nam vipunilo, zač sme mi prosili, to sme mi pohodili, mi bime se htili već ur a lebo dnevov pri Mariji zderžati, ale to ne more biti, mi se moramo od ovoga milostivnoga trona lučiti, a na cestu domom putovati. Tako se ne turobte,

ništ ni platno, nijedna prošna neg kraj, neg kraj, va tu tuge punu domovinu. O žalostna ura, rozlučene nam nastaje, a nam rozlučene pred oči stavla, rozlučene nam donaša tugu, kad se mi moramo od Marije rozlučiti.

Dragi brati i sestre mi koračamo teško od milostivnoga mesta, naše srdca su pune tuge, kad mi ne znamo čemo li mi Ježuša i Mariju većkrat va nihovom milostovnom troni viditi, pri mnogom je to poprvič i poslidnič da su sem došli a su to sveto milostivno mesto navštivili, kade Ježuš i Marija nihove milosti rozdavaju. Dragi brati a sestre, ostavme mi naše srdca, Ježušu i Mariji, odizdajme mi se docela va nihovu ohranu, poručme mi Mariji, Marija neće od nas projti, ona neće nje oka od nas odvernuti, kod neg mi na Mariju ne zabimo.

O milostivna Mati, mi tebi hvalimo, mladi, stari, veliki i malahni za se dare ke sme va ovom milostivnom mesti obderžali. mi tebi skrušenoga serdca si hvalimo da si nas srično sem dopelala, mi tebe prosimo oš jednuc, da tvoje milostivne oči od nas ne odverneš, budi a ostan naša Mati saki čas, mi tebe prosimo, o Marija, blagoslavi i obrani nas saki čas. O Mati milostivna, blagoslavi se naše opušćane doma, blagoslavi naše brate, sestre, otce, majke, pretele i nepretele, blagoslavi se opušćane i stugujuće, se nemoćne a mlahave, blagoslavi celu kerščansku zemlu a obderži ju pod tvoju ohranu, naposledi prosimo, o Marija, za duše v očisti, pust nim kaplicu tvoje ljubavi doli da bi se takaj povriškale. O Marija, prosimo oš jednuc, primi naše prošne a zdihavane k tvojemu svetomu serdu a posluhni nas zač tebe od serdca prosimo da bi mi tebe saki čas va naši serdci jimali. O žalostna ura rozlučena, kako naše serdca pune tuge a oči pune suz se od sebe rozlučuju, o Ježuš, Marija, Jožef mi se preporučamo va vašu obranu stojte pri nas a neopuste nas, a naimre va našoj skradnoj uri, kada naše oči ne budu vidile, uši već čule a usta ne budu govorile a naše zdihavane prestane, onda budite naši pomoćnici a ne opušćajte nas va poslidnoj potriboći, spomente se kako skrušenoga serdca sada mi vas zazivamo. O and'eli Božji mi prosimo vas pomozite nam našega Boga hvalit i dičit, o vi sveti a vivoleni Božji, pomozite nam našega velikoga Boga hvalit i dičit. O presveto Trojstvo mi tebe hvalimo i dičimo, od sada až na veke Bog Otac + Bog Sin + Bog Duh sveti + Amen.

Pasion na Kvitnu nedilju

(ove su se pasije pjevale u Fröllersdorfu sve do god. 1876.)

Choruš. Muka Gospodina našega Ježuša Kristuša ku je popisal sveti Mate Evangelista va dvanajstom šestom delu.

Evang. Va onom vrimenu reče Ježuš učenikom svojim.

Ježuš. Znate li da po dvih dnevih vazam bude i sin človičanski ki prodan bude da se raspne.

Evang. Onda se spraviše poglavari popovski i starci ljustva va dvor poglavara popovskoga, ki se zove Kajfaš, učinili radu tanač da bi Ježuša ulovili i umoriti mogli, govoreći tako.

Choruš. Ne va dan svetačni da nebude zblud med luctvom.

Evang. Budući Ježuš va hiži Šimona Gubavca va Betaniji, pristupi k nemu jedna žena jimajući škrablicu pomasti i zlijala na glavu njegovu sidećega. Vidili su to učeniki negovi, rasrdili su se, počnu jedan po drugom govoriti.

Učen. K čemu je ta pogibel, ne bi li se bila ta mast mogla drago prodati i ubogim se rozdati.

Evang. Znajući Ježuš i reče nim.

Ježuš. Zač vi bantujete ovu ženu, ar je dobro delo učinila va meni, vi čete uboge sagdar sobum jimat, ali mene nećete jimat sagdar sobum. Zlijavši ona pomast ova na telo moje, meni na spominanje učinila, ja stanovito govorim vam, kadi goder prepovidano bude ovo evangelje po sem okruglom svitu, reče se da je učinila na spominane moje.

Evang. Onda pride jedan zmed dvanajstih učenikov njegovih, ki se zove Judaš Iškarioteš, k poglavarem popovskim i reče nim.

Judaš. Ča čete vi meni dati, ja ču vam nega prodati.

Evang. A oni mu obećaju trideset srebrenikov, jednoga časa jiska on ugodnoga vrimena, da bi ga mogal prodati. Prvi dan vazmeni pristupiše učeniki k Ježušu govoreći.

Učen. Kadi oćeš da pripravimo tebi vazam blagovati.

Evang. A Ježuš reče nim.

Ježuš. Pojdite va varoš k nikomu človiku, recite njemu, meštar govorи, vrime moje blizu je, při tebi oču vazmovati z učeniki mojimi.

Evang. I učinili učeniki kako jim rekal Ježuš. I budući večer sidaše za stolom z dvanajstimi učeniki ter jiduć nim reče.

Ježuš. Zaistinu govorim vam da je jedan med vámi ki će mene prodati.

Evang. Oni pak kruto žalostno povstali, počeli jedan po drugom govoriti.

Učen. Je da li sam ja, Gospodine.

Evang. Ježuš odgovori i reče.

Ježuš. On ki namače ruku z manum va zdelu, ta mene proda.

Evang. Johi će biti človiku onomu, po kom se proda sin človičanski. bolje bi bilo da bi se ta človik ne bil porodil, govori tada Judaš ki ga prodal biše i reče.

Judaš. Jedi sam ja, meštре.

Evang. Reče njemu Ježuš.

Ježuš, Ti jesi rekal.

Evang. Oni tada večerajući, zev je Ježuš kruha i hvalu zda, ter ga razlomi i blagoslovi, da ga učenikom svojim i reče.

Ježuš. Zamite ter jite, ovo je telo moje.

Evang. Zev je kaleš, hvalu zdav i dav je nim, govoreći.

Ježuš. Pite si iz ovoga, ovo je kerv moja novoga zakona, ka se oće proliti za vnoge na odpuštenje grijihov, zajistinu govorim vam, već nećete piti od ovoga roda tersnoga ča do onoga dneva kada ja budem z vami pil va kraljestvi otca mojega.

Evang. I kada bi z molitvum zahvalili, prošli su van na brig Olivetanski, onda jim reče Ježuš.

Ježuš. Vi si oćete smutak jimati va meni, va onoj moći, ar je pisano pobijem pastira i ovce sreda se oće rasteći. Kada gori stanem pred vami, oću priti va Galileju.

Evang. Odgovori Petar i reče.

Petruš. Ako vsi zbludeni budu va tebi, da ja se nigdar ne zbludim.

Evang. Reče nemu Ježuš.

Ježuš. Petar, zajistinu govorim tebi, da va ovoj noći, pervo nego peteh zakukurikne, trikrat me oćeš zatajati.

Evang. Ravno tako i drugi učeniki govorili. Onda dojde Ježuš s nimi va selo, ko se zove Getsemani, i reče učenikom svojim.

Ježuš. Posidite ovden, doklen onamo pojdem i pomolim se.

Evang. I zame sobum Petra i dva Sine Zebedeuševa, počev se je turobiti i reče nim.

Ježuš. Žalostna je duša moja ča do moje smrti, počekajte vi ovde i virostujte s manum.

Evang. I odstupivše od nih jedno malo, upade na zemlju na svoj obraz moleći, govoreći.

Ježuš. Otče moj, ako je moguće da me mine pehar ov, da ništar manje, ne kako ja oću, nego kako ti oćeš.

Evang. I dojde k učenikom svojim, ter nje najde va snu i reče Petru.

Ježuš. Tako li niste mogli jedan hipac z manum virostovati, virostujte i molite da ne pridemo va skušavanje, duh stanovito je pripraven, ali telo je mlahavo.

Evang. Projde opet i drugi put moleći i govoreći.

Ježuš. Ako ne more mene minut pehar ov, nego da ga pijem, budi volja tvoja.

Evang. Pride opet k učenikom svojim, ter najde nje spati. Ar oči nihove bile zaspane, ostavi nje i opet projde. Treti put moli govoreći ove riči, pride k učenikom svojim i reče nim.

Ježuš. Spite i počivajte, ar se približava vrime, ar sin človičanski prodan bude, va ruke grišnikov, stanite, hodmo, ovo se približava ki je mene prodal.

Evang. I kada bi to zgovoril, ovo Judaš, jedan zmed dvanajstih učenikov pride i s nim množina velika s oružjem, z meči i sabljami, poslani od poglavnika popovskih i starcov ljudstva. Ki ga prodal biše, dal je nim zlamenje govoreći.

Judaš. Koga ja kušnem, on je, njega zgrabnite.

Evang. I k mestu pristupil k Ježušu govoreći.

Judaš. Zdrav budi, meštре.

Evang. I kušnul je nega, reče nemu Ježuš.

Ježuš. Preteli, nač si ti došal.

Evang. Onda pristupiše i ruke položju na Ježuša i ulovili njega. Još jedan ki biše z Ježušem, protegne ruku svoju, vitezne meč svoj, udril je slugu poglavnika popovskoga i odsice njemu desno uho. Onda reče njemu Ježuš.

Ježuš. Zatakni meč tvoj va mošnicu, ar saki ki z mečem pobija, od meča pogubljen biva, ali štimas da ja ne morem prositi otca mojega, ki bi meni dal na pomoć već nego dvanajst legionov and'elov da kako bi se pisma spunila, ar tako mora učineno biti.

Evang. Va onoj uri reče Ježuš ljudstvu.

Ježuš. Kako ti na razbojnika došli ste z meči s palicami loviti mene, ki sam vsaki dan pri nas sidiv učeći vas na va crikva, ter me niste popali.

Evang. Se ovo j' bilo učineno da se pisma vipuniju po prorokih, onda si učeniki ostaviju njega, a oni deržajuć Ježuša. I odpeli ga Kajfašu, poglavniku popovskomu, kade su bili skupa spravni pismoznanci i starci ljudstva. Petar pak zdaleka nasledoval Ježuša ča do dvora poglavara popovskoga. Dojde nutar, sede si slugami, dojdu onda ladavci popovski, ter ostalo se spravišće jiskali krivo svidočanstvo suproti Ježušu da bi njega na smrt odsudili. I kada bi nogo krivi svidokov najperv došlo bilo, ništar našli nisu. Poslidnič dojdu dva krivi svidoki i reču.

Choruš. Ov je rekal, morem razvaliti crikvu Božju i po trih dnevih nju uzidati.

Evang. Na to su stali gori poglavari popovski, ter reču njemu.

Poglavl. Ništar ti na to ne odgovaraš, ča ovi suprot tebi govoriju.

Evang. A Ježuš muči i poglavari popovski reču nemu.

Poglavl. Zaklinam ja tebe Bogom živim, da nam poveš, ako si ti Sin Božji.

Evang. Reče nemu Ježuš.

Ježuš. Ti si rekal, zajistinu govorim vam, od sada očete viditi Sina Božjega sidećega na desnoj Božjoj i prihodećega va oblakih nebeskih.

Evang. Onda poglavar popovski raskine prateš na sebi, govoreći.

Poglavlje. Opsoval je ča veće potribujemo svidočanstva, ovo jeste li sada čuli blaznost ča se vam vidi.

Evang. A oni govoreći i rečeju.

Choruš. Dostojan je smrti.

Evang. Onda su pluvali na lice negovo i pluskali ga a drugi pak s pešćami bili, govoreći.

Sudac. Prorokuj nam Kristuš gdo je on, ki je tebe udril.

Evang. A Petar sidaše na dvoru, pristupi k nemu jedna divojka govoreći.

Ancila. I ti si bil z Ježušem Galilejskim.

Evang. A Petar nega zataji, pred simi govoreći.

Petruš. Ne znam ča ti govorиш.

Evang. I projde Petar i z dvora, vidi ga druga divojka i reče k onim, ki su bili ovde.

Ancila. I ov biše z Ježušem Nazarenskim.

Evang. A Petar opet njega zataji s prisegum, da ne zna človika toga i malo potom toga pristupili ki su onde stali i reču Petru.

Sudac. Stanovito i ti jedan si od nih, ar i rič tvoja tebe uvadja.

Evang. Onda je začal prisigati Petar da on ne zna človika toga, a peteh zatim zakukurikne i Petar se spomene na rič Kristuševu ku je mu biše rekal. Prvo nego peteh zakukurikne, trikrat me očeš zatajati. I prošal je van ter se ljuto plakal. Kada bi pak jutro bilo, deržali su poglavniki popovski i starci ljudstva radu nad Ježušem, da bi ga umorili. I svezali su ga i odpelali poglavaru Ponciušu Pilatušu. Onda je vidil Judaš, ki ga je prodal, da je na smert odsuden, pokajal se je a najzad donesav onih trideset srebernakov poglavarom popovskim i starcem, govoreći.

Judaš. Zagrišil sam, prodal sam kerv pravadnu.

Evang. A oni rekoše.

Sudaci. Ča je nam po tom li ćeš je viditi.

Evang. I hitil je srebername va crikvu, odstupil i sam sebe za svoje gerlo obisil. A poglavari popovski zeli su srebername, govoreći.

Sudaci. Ne smimo je pustiti va crikvenu ladicu, ar su kervni pinezi.

Evang. Kada bi pak radu deržali bili, kupili su lapat jednoga lončara, na pokopane stranskih putnikov i zato se zove on Lapat Hacaldama, to je kervni lapat ča do današnjega dneva. Onda se je spunilo ča rečeno bilo kroz Jeremijaša proroka govorećega. I zeli su trideset srebernakov

čemu onoga ki je začinen bil, koga su kupili od sinov izraelskih, i dali je za lapat lončara kod je meni Gospodin zapovidal. Ježuš pak staše pred poglavarom i pita se ga poglavar govoreći.
Judaei. Ti si li kral židovski.

Evang. Reče nemu Ježuš.

Ježuš. Ti govorиш.

Evang. I kada bi od poglavnikov popovskih i starcov obtužen bil, ništar ni odgovoril. Onda reče nemu Pilatuš.

*Judaei*¹³⁶. Ne čuješ li kuliko ovi suprot tebi govoriju svidočanstva.

Evang. A Ježuš mu ne odgovori nijedne riči, da se je poglavar krutu¹³⁷ čudil. Pušćaval je pak poglavar ljudstvu jednoga uznika na svetke, koga su oni htili. Jimal je pak jednoga glasovitoga razbojnika ki se je zvav Barabaš. I kada su se vukup¹³⁸ spravili, reče nim Pilatuš.

*Sudac*¹³⁹. Koga čete da vam pustim, Barabaša ali Ježuša ki se zove Kristuš.

Evang. Pilatuš dobro zna da su ga nenavidno prodali. Kada bi pak na sudskom stolci sidil, došla k nemu žena negova govoreći.

Judicia. Ne čini ništar ovomu pravičnomu, ar je sam nogo danas zbog nega va snju terpila.

Evang. Onda poglavniki popovski jesu nagovorili ljuctvu, da bi prosili pustiti Barabaša, a Ježuša umoriti. Odgovori nim Sudac i reče.

Sudec. Koga čete zmed ovih dvih da vam pustim.

Evang. A oni rekoše.

*Judaei*¹⁴⁰. Barabaša.

Evang. Reče nim Pilatuš.

*Judaei*¹⁴¹. A ča ču učiniti z Ježušem ki se zove Kristuš.

Evang. A oni počnu kričati.

*Judaei*¹⁴². Raspni njega.

Evang. Reče nim sudac.

Sudec. A koje zlo učinil.

Evang. A oni tim bole kričiju, da se raspne. Vidil to Pilatuš da ništar pomoć ne more, nego se da se još veći zblud nastane. Zame vodu ter si ruke pred ljuctvom pere, govoreći.

*Judes*¹⁴³. Čist sam od krvi svoga pravadnoga a vi čete viditi.

¹³⁶ Zde patrně došlo k pochybení, neboť má být *Pilatuš*.

¹³⁷ Jedná se o adverbium *kruto*, kterému odpovídá i překlad *Evangelye z-epistolami*.

¹³⁸ Ve významu chorv. *skupa*.

¹³⁹ Zde má být dle Nového zákona *Pilatuš*.

¹⁴⁰ V Tomašićově pašiji pronáší *Chorus*.

¹⁴¹ Taktéž.

¹⁴² V Tomašićově pašiji pronáší *Chorus*.

¹⁴³ Podle Nového zákona pronáší Pilát, čemuž odpovídá taktéž Tomašićova pašije.

Evang. Odgovori pak se ljuctvo i reče.

Choruš. Kerv negova neka dojde zverhu nas i zverhu sinov naših.

Evang. Onda je nim pustil Barabaša, a Ježuša Kristuša je dal bičevati i križevati. Onda zamuharski sluge poglavari va sucku hižu i zizovu ondi su množinu skupa i svlikli su ga, i oblikli nemu halju iz purpura i upleli korunu s terna i nemu na glavu vergli, i rakov va njegovu desnu ruku dali. I poklikali predanje ga i špotali se njemu, govoreći.

*Judaei*¹⁴⁴. Zdrav budi, kralj židovski.

Evang. Pluvali na njega i rogoz zimali, ter ga po glavi bili i kada bi ga pošpotali bili, svlikli su nemu i oblikli ga prateš njegovu i odpelali ga na križevanje. Idući pak dostignuli su jednoga cirenenskoga človika jimenom Šimona i prosili njega da bi moral nositi križ Ježušev. I došli na mesto ko se zove Golgota, to je Kalvarije mesto, i dali su mu piti vina z žučum zmišanoga, i kako je on ukusil, ni htihaliti. Kada bi ga pak križevali bili, razdilili su si prateš njegovu, i hitali su v kocke za nu, da bi se vtipnilo pismo ča je rečeno bilo po proroku govorećem. Razdilili su si prateš moju i kockali za nju. Sideći čuvali njega, postavili zgora glave njegove napisav uzrok smerti njegove, Ov je Ježuš Nazarenski, kralj Židovski. I onda su bili još dva razbojniki s nim križevani, jedan na desnoj, a drugi na livoj strani. Ki su pak mimo išli, psovali su na njega, govoreći.

Judaei. Oh, ti ki razvališ crikvu Božju, a do tretoga dneva opet ju oćeš načiniti, oslobodi sada sam sebe, ako si Sin Božji, tako zlizi doli iz križa.

Evang. Još k tomu špotali su se njemu i poglavnici popovski, zi pismoznaci i starci¹⁴⁵ govoreći.

Choruš. Druge je osloboodal, a sam sebe ne more osloboediti, ako je kralj Izraelski, neka zlize sada doli iz križa i verovati čemo nemu, ufal se je va Boga, ako će, neka ga oslobodi, zač je rekala da je Sin Božji on.

Evang. Ravno tako i razbojnik jedan, ki je s nim ukriževan bil, špotav je se nemu. A od šeste pak uru¹⁴⁶ ča do devete je nastala velika škurina po soj zemli i okolo devete ure zakrikne Ježuš z velikim glasom govoreći.

Ježuš. Eli, Eli lama sabathani.

Evang. To je, Bože moj, Bože moj, zač si ti mene zaostavil. A ki su onde stali, čuli su govoreći.

Choruš. Elijaša zove ov.

¹⁴⁴ V Tomašićově pašiji pronáší *Chorus*.

¹⁴⁵ Zde patrně došlo k pochybení koncovky, mělo by být *starci*.

¹⁴⁶ Chybná koncovka, mělo by být *ure*.

Evang. Poteče jedan zmed nih, zame vodenu gubu ter ju z octom napuni i na terst natakne i dava nemu piti, a drugi pak rekoše.

Choruš. Počekajmo, oćemo viditi, ako pride Elijaš osloboditi njega.

Evang. A Ježuš zopet z velikim glasom zakriknul i spustil duh svoj sveti, + + +¹⁴⁷

I hned raskinul se je verh crikveni na dvi strani odzgor ča doli, i Zemlja se tresla i skale popucale, grobi se poodpirali. I vnogo tela ki odpočivaše z mertvih se gori postajali i prošli iz grobov svojih njegovom goristajanju. I došli su va sveti varoš i se nim mnogi pokazali. Kada bi pak kapitan i ki su s nim čuvali Ježuš, vidili bili potres Zemlje, i ona ka su se činila, bojali su se kruto i rekli.

Choruš. Stanovito Sin Božji je on.

Evang. Bilo je pak onde mnoho žen ke su zdaleka gledale i Ježuša od Galileje nasledovale i služile nemu. Med nimi biše Marija Magdalena, Marija Jakova, Mati Jožefa i Mati Sinov Zebedeovih. Kad bi pak večer načinen bil a dan se zaškureval, dojde niki bogat človik od Arimatije varoša jimenom Jožef ki je takaj biv učenik Ježušev. On je išal k Pilatušu i prosil ga za telo Ježuševe. Onda je Pilatuš zapovidal nemu telo vidati. Jožef pak zame telo Ježuševe ter je obvinul va čisto platno i položi je svoj novi grob koga je iz skale visikal i zavalil je velik kamen k vratom grobovim i odašal bil. Biše pak onde Marija Magdalena i druga Marija sideće proti grobu. Drugi pak dan ki biše po Velikom petku, dojdu skupa poglavniki popovski i Farizeuši k Pilatušu govoreći.

Choruš. Mi jesmo se raspomenuli, da ov zbudnik¹⁴⁸ još v životi je rekal, po trih dnevih oću z mertvih stati.

Evang. Daj sada čuvati grob do tretoga dneva, da ne dojdu morebit učeniki negovi i ukradu nega i pak ljudem reču, da se je od mervih stal i da onako poslidni zblud gori bude nego pervi, reče nim Pilatuš.

Pilatuš. Oni pak idući postavili su čuvare k grobu i kamen zapečatili.

Fines. Konac.

¹⁴⁷ Kříže signalizují místo, kde se mají přítomní věřící pokřížovat.

¹⁴⁸ Patrně má být: *zbludnik*.

Pasion na Veliki petak po kratku se jači

Choruš. Muka Gospodina našega Ježuša Kristuša ku je popisal sveti Ivan Evangelista va svojem osamnajstom delu.

Evangl. Va no vrime i zajde Ježuš z učeniki svojimi prik potoka Cedronskoga, kadi vert biše, va ki je on nutar išal i učeniki njegovi. Znal je pak Judaš, ki ga je prodal, ono mesto, ar Ježuš se je večkrat onde svojimi učeniki zhajal. Kada bi Judaš šereg vojakov i haharov od poglavnikov popovski ter Farizeušev zev bil, dojde tamo z lampuši ter z dupliri i z oružjem. Znajuć sada Ježuš se, ča se oće nemu pripetiti, gre pred dane¹⁴⁹ i reče nim.

Ježuš. Koga išćete vi.

Choruš. Ježuša Nazarenskoga.

Evang. Reče nim Ježuš.

Ježuš. Ja jesam.

Evang. Staše pak i Judaš s nimi ki ga je prodal. Kada bi pak nim rekal, bil ja sam, odstupili su si najzad i na zemlju popadali i zopet opita se nih.

Ježuš. Koga vi išćete.

Evangl. Oni pak zakriknu.

Choruš. Ježuša Nazarenskoga.

Evangl. Odgovori Ježuš.

Ježuš. Rekal sam vam da sam ja, ako mene jišćete, pustite ove, neka odidu.

Evangl. Da bi se vipunile riči ke je bil rekal, nisam zgubil nijednoga od onih ke si mi dal. Jimal je pak Šimon Petar meč svoj, istegne ga van i udre slugu velikaša popovskoga i odsiće nemu desno uho. Biše jime onomu slugi Malkus. Reče pak Petru Ježuš.

Ježuš. Položi meč tvoj na nosnice, pehar koga je dal meni otac, nećeš da ga pijem.

Evangl. Onda šereg i kapitan i sluge židovske ulovili su Ježuša i svezanoga pelaju najperv k Anašu, ar on je bil pretelj Kajfašov. Ki ono leto je biv poglavnik popovski, biše pak Kajfaš ki je tolnaca dal Židom da je hasnovito jednomu človiku za ljuctvo umriti. Nasledovaše pak Ježuša Šimon Petar i on drugi učenik ki je bil znam poglavaru popovskomu i prošal je z Ježušem nutar na dvor poglavara popovskoga, a Petar staše vani pred vrati kada bi pak on učenik van išal ki poglavaru popovskomu znam biše reče vratari či Petra odpelat nutar. Reče služebnica vratnice Petru.

Ancia. Nisi li zmed učenikov ovoga človika.

Evangl. I reče Petar.

¹⁴⁹ Zde by se mohlo jednat o chybný přepis, v překladu *Horvacko evangelye* je: *poyde preda nye*.

Petruš. Nisam.

Evangl. Staše pak sluge i junaki pri žarkom ognji ter se grijali, ar zima bilo. Staše pak i Petar ter se s nimi grijal i onda poglavnik popovski se opita Ježuša od učenikov negovih, i zbog nauka negovega, odgovori nemu Ježuš.

Ježuš. Ja sam očito govoril svitu, ja sam sagdar učil va sinagogi ter crikvi, kamo se Židovi skupa zhajaju, i va tajnom mesti ništar nisam govoril¹⁵⁰ ča mene pitaš, pitaj se onih ki su čuli ča sam govoril, oni znaju ča sam ja govoril.

Evangl. Kada bi pak ovo bil rekal Ježuš, zavdal je nemu jedan od onde stojeći haharov plusku, govoreći.

Servuš. Tako li odgovaraš velikomu popu.

Evangl. Odgovori nemu Ježuš.

Ježuš. Ako sam zlo govoril, učin mi svidičanstvo, ako li sam dobro govoril zač me biješ.

Evangl. I poslal je nega Anaš svezanoga Kajfašu, poglavniku popovskomu. Stal je pak Šimon Petar, ter se grijal, oni pak rekoše nemu.

Choruš. Nisi li i ti z učenikov negovih.

Evangl. A on taji i reče.

Petar. Nisam.

Evangl. Reče nemu jedan od služebnikov poglavara popovskoga ki je bil rojak onoga komu je Petar uho odsikal.

Sekvaš. Nisam li ja tebe vidil s nim va verti.

Evangl. I zopet je Petar tajal i onda peteh zakukurikne i odpelaju pak Ježuša od Kajfaša va sucku hižu, a kada ravno biše, a oni nisu išli nutar va sucku hižu da bi se oskvernili, nego da bi janje vazmeno jili i vide nato Pilatuš k nim van i reče nim.

Pilatuš. Kakovu tužbu jimate suprot ovomu človiku.

Evangl. Oni odgovoreći rekoše njemu.

Choruš. Da bi ov nebil zbludnik, ne bi ti ga bili v ruke dali.

Evangl. Reče nim Pilatuš.

Pilatuš. Zamite ga vi, polag pravice vaše sudite njega.

Evangl. I reču njemu Židovi.

Choruš. Nam ni slobodno umoriti nikoga človika.

Evangl. Da bi se spunile riči ki je bil rekal, znamenajuć kakovu bi smrtćum jimal umriti. Dojde zopet Pilatuš va sudnu hižu i dozval Ježuša i reče njemu.

¹⁵⁰ Zde je v rukopise přeskruhnutá část: *sam govoril, oni znaju, ča sam ja govoril.*

Pilatuš. Si li ti kral Židovski.

Evangl. Odgovori Ježuš.

Ježuš. Od samoga li to tebe govoriš, ali su ti drugi povidali.

Evangl. Odgovori Pilatuš.

Pilatuš. Ali sam ja Židov, tvoj narod i poglavari popovski tebe su meni v ruke dali, ča si učinil.

Evangl. Odgovori Ježuš.

Ježuš. Kralestvo moje ni iz ovoga svita, da bi s ovoga svita bilo kralestvo moje, sluge moje hranili bi mene, da bi ne prišal Židovom va ruke, ali sada ni moje kraljestvo ovde.

Evangl. Onda reče nemu Pilatuš.

Pilatuš. Jesi li ti kralj.

Evangl. Odgovori Ježuš.

Ježuš. Ti veliš da sam ja kralj, ja sam nato rojen i nato sam došal na ov svit, da svidočanstvo dajem pravici, saki on ki je s pravice posluša rič moju.

Evangl. Reče nemu Pilatuš.

Pilatuš. Ča je pravica.

Evangl. I kada bi to bil zrekal, odstupil je opet van Židovom i nim rekal Pilatuš.

Pilatuš. Ja nijednoga uzroka va nem ne nahajam, je pak vaša navada da vam propustim sužna¹⁵¹ jednoga k vazmom, očete li sada, da vam propustim kralja Židovskoga.

Evangl. Zakriknu zopet si govoreći.

Choruš. Ne ovoga, nego Barabaša.

Evangl. Ar Barabaš biše razbojnik, onda zamu Pilatuš Ježuša, i reče nega bičevati, i opleli su hahari korunu s terna i nemu na glavu vergli i oblikli ga v purpursku halju, špotajući nega govoreći.

Choruš. Zdrav budi kralj Židovski.

Evangl. I zavdavali¹⁵² pluske nemu, zopet vistupi van Pilatuš i reče nim.

Pilatuš. Ovoga vam pelam van da spoznate da nijedne krivice va nem ne nahajam.

Evangl. Vide sada van Ježuš noseći ternovu korunu, obličen biše va plašći baršonovom, reče nim Pilatuš.

Pilatuš. Ovo je človik.

Evangl. Kada bi ga pak poglavniki popovski ter sluge nihove zagledali. Kričali su govoreći.

Choruš. Križuj nega. Križuj nega.

¹⁵¹ V kajkavských a hradišťanskochorvatských překladech evangelia obdobný výraz není, na základě českého překladu lze dojít k závěru, že se jedná o výraz s významem vézeň.

¹⁵² V rukopise původně tvar *zadavali*, v bylo doplněno dodatečně.

Evangl. Reče nim Pilatuš.

Pilatuš. Zamite si ga ter ga križevajte, ar ja na nem krivice ne nahajam.

Evangl. Odgovoru nemu Židovi.

Choruš. Mi pravicu jimamo i polag pravice mora umriti, ar se je učinil Božjim Sinom.

Evangl. Kada bi pak Pilatušove riči čul bil, se je još več prestrašil i opet odstupi va sucku hižu nutar i reče Ježušu.

Pilatuš. Odaklen si ti.

Evangl. Ježuš pak nemu neda nijednoga odgovora, reče sada nemu Pilatuš.

Pilatuš. Zač meni ne odgovaraš, ne znaš li da ja jimmam moć tebe križovati i moć jimmam tebe pustiti.

Evangl. Odgovori Ježuš i reče.

Ježuš. Ne bis ti jimal proti meni da bi odzgor dano ne bilo, zato ki je tebi mene v ruke dal, veči grib jima.

Evangl. I od toga vrimena, jiskal je Pilatuš pustiti nega, ale Židovi su kričali govoreći.

Choruš. Ako svoga pustiš, tako nisi pretelj cesarov, ar saki on, ki se kralem čini, suproti cesaru govori.

Evangl. Pilatuš kada bi bil čul ove riči, dopelja Ježuša van i sede k suckomu stolu na mesto, ko se zove Litostratos, po židovsku Gabbatha. Biše pak vazmeni svetak, večer okolo šeste ure i reče Židovom Pilatuš.

Pilatuš. Ovo je vaš kralj.

Evangl. Oni pak kričaše.

Choruš. Zami nega i križevaj ga.

Evangl. Reče nim Pilatuš.

Pilatuš. Ča ču ja vašega kralja križevati.

Evangl. Odgovoru poglavari popovski.

Choruš. Mi nimamo kralja, nego cesara.

Evangl. Onda je nega nim v ruke dal da bi ga križevali. Oni pak zamuhu Ježuša i odpelaju ga van i noseč svoj križ, dojde na mesto ko se zove Kalvarija, po židovski Golgotha. Kaden su nega križevali i s nim druge dva razbojnike, jednoga s desne a drugoga z live strani. A prostred Ježuša napisal pak Pilatuš napisak i postavil ga zgora križa, biše pak napisano Ježuš Nazarenski, kral Židovski. On pak napisak jesu štali vnogi Židovi, ar blizu varoša biše ono mesto kadi je Ježuš

Križevan bil. Ar bilo je napisao židovski, grečki i deački¹⁵³, rekoše pak poglavniki popovski Pilatuš.

Choruš. Ne piši kralj židovski, nego da je rekal ja sam kralj židovski.

Evangl. Odgovori Pilatuš.

Pilatuš. Ča sam pisal, to sam pisal.

Evangl. Kada bi pak hahari bili križevali Ježuša, zeli su prateš negovu i razdilili su na četire dele, sakomu junaku jedan, i halju negovu, biše pak ta halja nešita i odzgora zitkana, rekoše sada jedan drugomu.

Choruš. Nerižimo je, nego ju verzimo na sriću čija bude.

Evangl. Da bi se pisma vipunile govoreći, razdilili su si prateš moju i hitali v kocke zbog oprave moje i ovako su junaki učinili. Stala pak polag križa Ježuševoga mati negova, Marija Kleofe, sestra matere negove i Marija Magdalena. Kada bi bil vidil Ježuš mater svoju i učenika koga je ljubil ovde stati, reče materi svojoj.

Ježuš. Ženo, ovo je Sin tvoj.

Evangl. Zatim reče učeniku.

Ježuš. Ovo je mati tvoja.

Evangl. I od one ure je učenik nju za svoju mater prijel, potom znajuć Ježuš da je se dokonano da bi se spunilo pismo, reče žajan sam. Biše pak onde posuda postavena, z octom puna. Oni pak umotaše gubu z octom ter hizopom napunenu i podaju ustom negovim. Kako je bil Ježuš octa kušal, reče.

Ježuš. Dokonano je.

Evangl. I naklonil je glavu i spustil je duh svoj Sveti.+++¹⁵⁴ ovden zmoli petkrat Otac naš i zdrav Mariju. Židovi pak pokidob petak biše da bi ne ostalo telo prik sobote na križu, ar ov je bil on veliki dan sobote, prosili su Pilatuša, da bi se poterle gliti¹⁵⁵ negove ter se doli znele. Dojdu sada hahari i prelomu pervomu košće i drugomu, ki s nim križevani biše. Kada bi pak k Ježušu prišli i nega mertvoga vidili, nisu poterli kosti negove, nego jedan od vojakov probode z kopem persi negove i hned je kerv i voda van curila. I on ki je to vidil, svidočanstvo daje od toga. I pravo je svidočanstvo negovo. I on zna da jistinu govori, da i vi verujete. Ar ova jesu učinena da bi se spunilo pismo, kosti nećete nemu prebiti. I opet drugo pismo veli, budu vidili koga jesu proboli.

¹⁵³ Dijački, tzn. latinky.

¹⁵⁴ V evangeliju Horvacko evangelye (1732) je na tomto místě znak *.

¹⁵⁵ Patrně zde mělo být kosti, čemuž odpovídá i Horvacko evangelye a Tomašićova pašije.

Zatim je pak Jožef iz Arimathea Pilatuša prosil, ki je bil učenik Ježušev, ali nego tajno zbog straha Židovskoga da bi doli znel telo Ježuševo. I dopustil je Pilatuš. Dojde sada i zname telo Ježuševo. Dojde pak i Nikodemuš ki je bil pervi put pri Ježušu v noći i doneše okolo sto funtov mirhe z aloe zmišan. Zeli su pak telo Ježuševo i obvili je va platno, z dušećum mašćum namazali, kod je zakon Židovom pokopati. Biše pak vert na ovom mestu, kadi je ukrižovan bil, i na vertu novi grob va kom još nigdor ni položen biv. Onde su sada povalili Ježuša zbog petka židovskoga, ar grob blizu biše.

Konac

Hvala i dika Ježušu Kristušu ki je nas vekovečnoga skvarena odkupil.